

DRAUGAS

PERIODICALS
October 12, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIO - OCTOBER 12, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-11-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 197
Kaina 75 c.

Šlame numeryje:

Ateitininkų savaitė
Kennebunkporte.
2 psl.

Danutė Bindokienė:
klaidų ir ydų medžioklės
sezonas prasideda;
Bronius Nainys tiria
kandidatų į prezidentus
nuosavų kišenių turinį.
3 psl.

Barboros Radvilaitės
premią - B. Vasaris.
4 psl.

Muzikos profesorius
Vytautas Landsbergis;
Frankfurto kroniką
skelbia Remigijus
Misiūnas; Santaros-
Šviesos suvažiavime.
Kultūros priedas

Draugo fondas savo
suvažiavime nutarė 5
nuoš. nuo pagrindinio
kapitalo skirti „Draugo“
dienraščio paramai.
8 psl.

Sportas

* Londone vykusiose
tarptautinėse „International London“ sportinių šokių
varžybose klasikinių šokių pro-
gramoje Kauno klubo „Sūkurys“ šokėjai, šių metų pasaulio
čempionato bronzos meda-
liūnai Arūnas Bizokas ir
Edita Daniūtė iškovojo III
vietą.

* Kauno „Žalgirio“
krepšininkai nesėkmingai
pradėjo ULEB Eurolygos tur-
nyrą, ketvirtadienį svečiuose
B grupės rungtynėse 74:81
pralaimėjo Sienos „Montepa-
schi“ (Italija) komandai.

* Indijoje vykstančia-
me pasaulio taurės šachma-
tų turnyre pirmąjį puslaidį
moterų varžybose iškovojo
tarptautinė didmeistrė 19-
metė Viktorija Čmilytė. penk-
tadienį II rato partiją su 41
metų gruzine Maja Čiburdanidze
baigusi lygiosiomis.

* Planetos dviračių
plento pirmenybėse Belgi-
joje jaunių (iki 18 metų) mer-
ginų 76.8 km lenktynėse ket-
virtadienį sėkmingiausiai iš
Lietuvos atstovų važiuojo 23-
čiaja vieta užėmusi Agnė Ra-
dzevičiūtė.

* Olimpinių čempionas,
disko metikas Virgilijus
Aleksa su žmona Kristina su-
galvojo antrąjam sūniui vardą.
Aleksos rugsėjo 28 d. gimusi
vaiką pavadino Mykolu.

Naujausios žinios

* Rusija padidins grūdų
eksportą per Baltijos
valstybių uostus.

* Lietuvoje maisto pro-
duktų kainos sudaro tik 59
proc. ES vidurkio.

* Dar 45 karininkai bai-
gė Karo akademijos Neaki-
vaizdinių studijų skyrių.

* Atidarytas „Via Bal-
tica“ Marijampolės-Kalviri-
jos aplinkkelis.

* Lietuvos saugumas
teigia sėkmingai kovojantis
su narkotikų platinimu.

Vizitas Vokietijoje vainikuotas prezidentų susitikimu

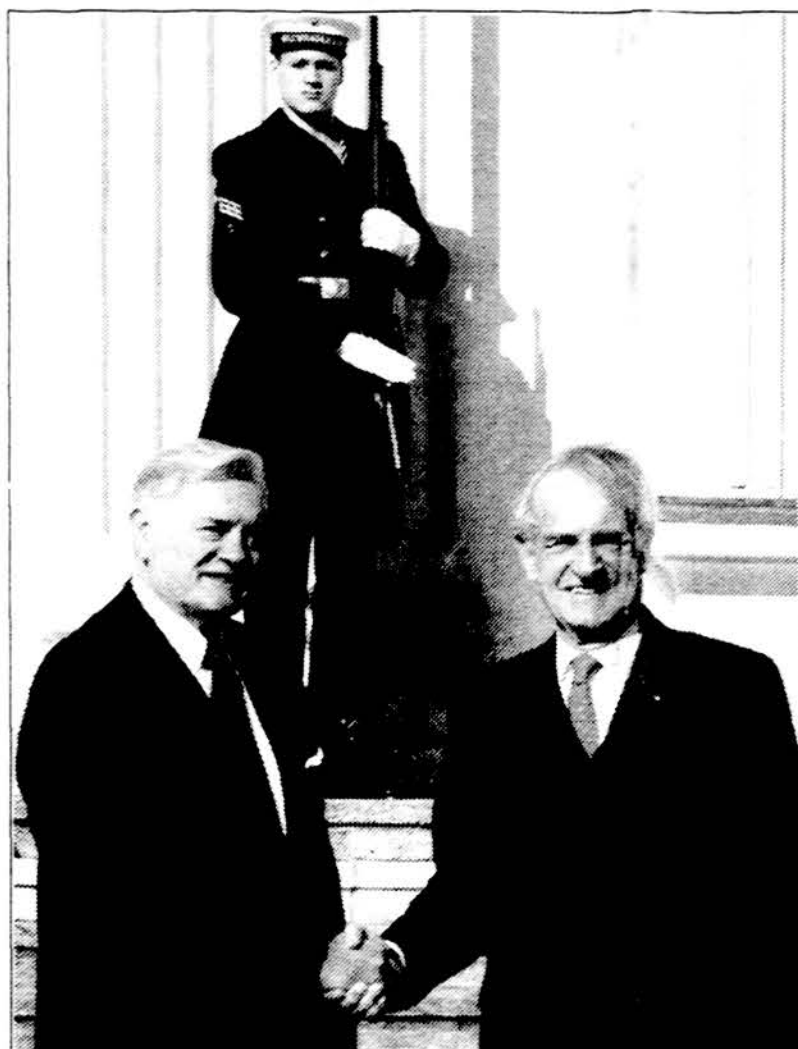
Berlynas, spalio 11 d. (BNS) — Berlyne penktadienį susitikę Lietuvos ir Vokietijos prezidentai Valdas Adamkus bei Johannes Rau aptarė spartias Lietuvos derybas su Europos Sąjunga (ES), sekmingą Lietuvos pasirodymą Frankfurto knygų mugėje bei naujas Lietuvos idėjas dėl Karaliaučiaus.

Kaip sakė V. Adamkus atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė, pokalbyje prezidentai daug dėmesio skyrė vadinamajai „Berlyno iniciatyvai“ — ketvirtadienį V. Adamkus išsakydamas pasiūlymą priimti Lietuvą į Šengeno erdvę iki jai įstojant į Europos Sąjungą. Lietuvos nuomone, tai sudarytų sąlygas išspręsti Karaliaučiaus tranzito problemą.

Pasak V. Gaižauskaitės, šis pasiūlymas sukėlė didelį susidomėjimą, apie jį penktadienį rašoma Vokietijos spaudoje.

Numatoma, kad Lietuva įstos į ES 2004 metais, tuo tarpu prisijungimas prie Šengeno sutarties planuojamas apie 2007-uosius.

Trečiadienį Europos Komisijos paskelbtame ES plėtros Strateginiame dokumente pažymima, kad apie

Lietuvos ir Vokietijos prezidentai — Valdas Adamkus (kairėje) ir Johannes Rau. EPA-Elta nuotr.

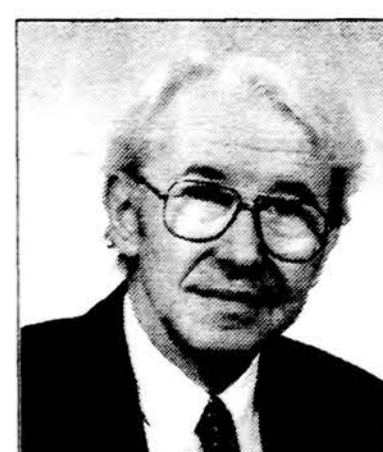
naujų narių prisijungimą prie Šengeno sutarties bus sprendžiama tik praėjus kuriam

laikui po ES plėtros ir dėl kiekvienos naujos narės bus priimamas atskiras sprendimas.

nistras.

Lietuvoje, būtina išugdyti mokesčių administratorius, kuriems bus reikalingos specialios žinios.

Lietuvos universitetai turi naujus vadovus

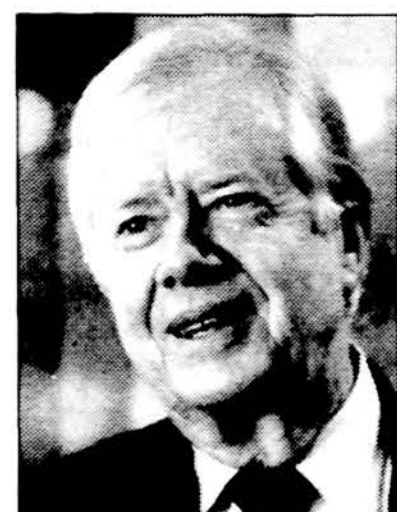

Vilniaus universiteto (VU) rektorius penktadienį buvo išrinktas profesorius Benediktas Juodka (kairėje). 59 metų B. Juodka yra Lietuvos Mokslų akademijos narys, VU Biochemijos ir biofizikos katedros vedėjas bei Europos mokslo ir menų akademijos narys. Išrinktas ir naujas Klaipėdos universiteto (KU) rektorius. Jau tapo 57 metų profesorius Vladas Zukus, iki šiol vadovavęs KU Mažosios Lietuvos ir Prūsijos istorijos centrui.

komitetas.

Pentagonas paskelbė, kad tik išslaptintus dokumentus, kurie rodo, kad JAV Gynybos departamentas rengė slapto cheminio ir biologinio ginklo bandymus JAV teritorijoje, taip pat Didžiojoje Britanijoje ir Kanadoje, praneša BBC. Per kai kuriuos bandymus buvo naudojami toksinai, pavyzdžiui, nervus paralyžiuojančios dujos zinas ir VX. Bandymai septintąjį dešimtmetį vyko Aliaskoje, Floridoje, Havajuose, Marilande ir Utah. Šių bandymų tikslas buvo įvertinti techniką ir taktiką, o juose dalyvavę kariniai vilkėdavo apsauginiais kostiumais. Iš viso bandymuose dalyvavo apie 5,500 Amerikos kariškių.

New York. Užsienyje kalinamą „al Qaeda“ narį Ramzi Muhammad Abdullah bin al-Shibh apklausiančios teisėsaugos tarnybos tiria naują rugsėjo 11-osios samokslą prielaidą, teigiančią, jog šis įtariamasis su grupe ketino užgrobti penktą lėktuvą, kuris turėjo būti nukreiptas į Baltuosius namus, penkta-

Jimmy Carter

ginant žmogaus teises penktadienį paskirta Nobelio taikos premija. Demokratas J. Carter, kuris JAV prezidentu buvo nuo 1977 iki 1981 metų, išrinktas iš rekordiška ilgo 156 kandidatų sąrašo. Taikos premija J. Carter taip pat reiškia dabartinės JAV administracijos „pozicijos kritika“, penktadienį paskelbė Nobelio

Lietuvos kariuomenė bus apginkluota amerikietiškomis raketomis

Pabradė, spalio 11 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės vadovybės atstovai pirmą kartą oficialiai patvirtino, kad įsigis iš JAV priešlėktuvinių raketinių sistemų „Stinger“. Apie tai pranešta penktadienį per trumpą kariškių spaudos konferenciją, kuri surengta Pabradoje užbaigiant motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ pratybas.

Brigados vadas pulkininkas Vitalijus Vaikšnoras, dalyvaujant premjerui Algirdui Brazauskui, krašto apsaugos ministrui Linui Linkevičiui ir žiniasklaidai, pranešė, jog „Stinger“ raketomis bus apginkluotas „Geležinio vilko“ nuolatinės parengties Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo batalionas. Kariuomenės atstovai kol kas neskelbia perkamų raketų kainos ir kiekio.

Krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas sakė, kad tebevyksta derybos su JAV dėl perkamų raketų sistemų modifikacijų ir komplektacijų.

Vyriausybė dar rugpjūčio mėnesį uždavime posėdyje priėmė sprendimą dėl priešlėktuvinės ginkluotės pirkimo, bet iki šiol viešai neskelbė, iš kurios šalies ir kokias raketines sistemas pirs. Tačiau buvo pagrindo manyti, jog tai bus būtent „Stinger“, nes JAV Kongreso Ginkluotųjų pajėgų komitetas dar liepos pabaigoje pritarė, kad

Lietuvai būtų parduota šių JAV bendrovių „Hughes Missile System Company“ ir „General Dynamics/Raytheon Corporation“ gaminamų, priešlėktuvinių raketinių sistemų.

„Stinger“ yra artimo nuotolio „žemė-oras“ tipo raketos, kurių galvuteje esantis infraraudonųjų spindulių prietaisas pats seka taikinį, orientuodamasis į šilumos šaltinį.

Pernai gruodį Lietuvos vyriausybė iš JAV už 10 mln. JAV dol. įsigijo vidutinio nuotolio priešlėktuvinių raketinių sistemų „Javelin“.

Lietuvos karo medikai išlydėti į taikos operaciją Afganistane

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Kaune, Lietuvos kariuomenės Karo medicinos tarnyboje penktadienį surengtos keturių Lietuvos karo medikų palydos į Jungtinių Tautų (JT) vadovaujamą taikos įvesdinimo operaciją Afganistane.

Chirurgas majoras Gytis Dominaitis, bendrosios praktikos gydytojas majoras Borisas Urvancevas, feldčeris vyresnysis seržantas Jonas Kavaliauskas ir paramedikas jaunesnysis seržantas Artūras Juodis tarnaus Čekijos 11-osios karo lauko ligoninės sudėtyje.

Kaip sakė Lietuvos karo medicinos tarnybos vadas pulkininkas leitenantas Leonardas Bakaitis, iš 23 savanorių atrinkti keturi karo medikai jau dalyvavo panašiose užduotyse Balkanuose ir Albanijoje.

Ligoninė, kurioje dirbs lietuviai ir čekai, išikūrusi Afganistano sostinės Kabulo priemiestyje. Lietuvos kariai kartu su čekais teiks aukštesnio lygio specializuotą medicininę pagalbą Afganistane dislokuotų tarptautinių pajėgų kariais bei vietiniams gyventojams.

Į Afganistaną vykstantys kariai pakeis pirmąją Čekijos karo medikų pamainą, tarnavusią pusę metų.

Edita Rumšienė paleista iš kalėjimo už 70,000 litų užstatą

Paryžius, spalio 11 d. (BNS) — Nelegalaus dopingo platinimu įtariama Lietuvos dviratininko Raimondo Rumšos žmona Editą penktadienį paleista iš Prancūzijos Bonnevillio kalėjimo už 20,000 eurų (70,000 litų) užstatą.

Kaip pranešė Lietuvos diplomatai Prancūzijoje, užstatą teismui sumokėjo Lietuvos garbės konsulas Pierre Minonzio. Šią sumą jam kompensuoti garantavo Lietuvos Tautinis olimpinis komitetas. Lietuvos dviračių sporto federacija teigia jau ketvirtadienį pervedusi reikalingą sumą į garbės konsulo sąskaitą.

Po kalėjimo, kuriame praleido daugiau nei du mėnesius ir kurį paliko šypsodamasi, E. Rumšienė laikinai apsisistos garbės konsulo jai išnuomotame bute netoli Bonneville. Ji bus laisva iki teismo proceso, kurio data dar nepaskirta.

Pirmiausia pas E. Rumšienę iš namų Italijoje skuba

Edita Rumšienė pagalvau ištrūko iš kalėjimo.

jos trys mažamečiai vaikai.

E. Rumšienė buvo sulaukyta liepos 28 d., kai Prancūzijos muitinės pareigūnai jos automobilį rado įvairių medikamentų, tarp jų — ir do-
pingui priskiriamų preparatų.

„Reuters“ sake, kad dėl šios krizės, kuri yra didžiausia nuo 1998 metų, kai buvo pasirašytas Didžiojo penktadienio taikos susitarimas, vyriausybė kitos savaitės pradžioje paskelbs atkurianti Šiaurės Airijoje tiesioginį Londono valdymą.

IRAKAS

Irako premjero pavaduotojas Tareq Aziz penktadienį sake, kad jo valstybė yra pasirengusi galimam JAV smūgiui. Pasak T. Azizo, Vašingtono teiginiai, kad Irakas kuria masinio naikinimo ginklus yra tik pretekstas JAV ambicijoms vyrauti regione.

IRANAS

Teheranas. Irano kariuomenė pranešė, kad JAV karinės atakos prieš kaimyninį Iraką atveju jis uždarys valstybės sieną ir laikysis neutralumo. Iranas nepripažįta jokiems JAV veiksams prieš Iraką, tačiau kreipėsi į Bagdadą, prašydamas paklusti Jungtinių Tautų nutarimams ir nusiginkluoti.

EUROPA

Milanas. Italijos policija sunaikino itariamą teroristų tinklą „al Qaeda“ kuopelę ir suėmė 4 tunisiečius, kurie, manoma, planavo išpuolius prieš nenurodomus taikinius Europoje. Teisėsaugai pavyko išsiaiškinti šiuos vyrų pokalbių telefonų, kuriuose jie svarstė galimybes išgyti sprogmenų, o vienas iš jų neaiškiai užsiminė apie „tūkstančius žuvusiųjų metropolitene“.

Belfastas. Didžioji Britanija pirmadienį sustabdys Šiaurės Airijos vyriausybės, kurioje dirba visų svarbiausių provincijos politinių gėjų atstovai, įgaliojimus ir taip sieks, kad šnipinėjimo skandalo sukelta krizė nesužlugdytų viso taikos proceso. Nors premjeras Tony Blair stengėsi atrodyti ramus, šaltinis agentūrai

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Medžiaga siūsti: „Draugo“ redakcija,
Ateitininkų puslapis,
4545 W. 63 St.
Chicago, IL 60629

ATEITININKŲ POILSIO SAVAITĖ

Kennebunkport, Maine, 2002 m.

Rugpjūčio 10 d. vasarotojai užpildė visas patalpas Pranciškonų svečių namuose. Puikus šiltas oras, gaivinantys Maino pajūrys sutraukė senelius, vaikus ir anūkius pabendrauti, praleisti savaitę žavingoje gamtoje. Vieni sutikdavo saulės tekejimą drėgname pajūrio smėlyje, skalaujama nerimstančių jūros bangų. 8 valandą ryto rinkdavosi būrelis dalyvauti lietuviškose šv. Mišiose su trumpu pamokslu. Jas aukojo prel. A. Kontautas, pranciškonų koplyčioje. Atsigaivinę dvasiškai, visi skubėdavo prie kuniško maisto — pusryčių. Pranciškonų „Guest House“ pusryčiai, turtingi įvairiais patiekalais, sutraukdavo anūkus, vaikus ir senelius prie stalų. Čia vykdavo stebėjimas, kiek paaugo mažieji, kiek pasikeitė seneliai. Po pusryčių svečiai dieną praleisdavo pagal savo planą. 8 val. vakaro rinkdavomės vakaro programoms.

Šeštadienį, rugpjūčio 10 d., dr. Frances Kavaliauskaitė atliko solinį koncertą pianinu, o sekmadienį, rugpjūčio 11 d., ji akompanavo solistei Angelei Kiaušaitėi, bei solistams iš Lietuvos — Giedrei Jakelaitis (altas) ir Vygtinui Virbickui (bosas). Soliniame dr. Kavaliauskaitės koncerte skambėjo puikiai atliekami List, Chopin, Schubert ir Čiurlionio kūriniai. Sekmadienio koncerte išgirdome įvairių Broadway muzikinių veikalų, operų, liaudies dainų bei Čiurlionio kūrinių fragmentus.

Sekmadienio muzikinė programa prasidėjo gilia dvasine pjesė, žaismingai pereinanti į „Porgy ir Bess“. Publika šiltai priėmė šios ketveriukės pasirodymą, vis prašydama pakartoti kūrinius.

Pirmadienį, rugpjūčio 12 d., Paulius Jurkus Bernardo Brazdžionio minėjime labai šiltai pristatė poetą, kuris kalbėjo iš širdies į žmones. Jis savo eilėmis kėlė tautos dvasią ir viltį su gilia meile Lietuvai. Jis buvo lengvai suprastas žmonių. Del to, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, po daugelio metų jam atvykus į Lietuvą jis buvo sutiktas kaip Romos imperatorius. P. Jurkaus kalba palietė klausytojų širdis. Viena jauna klausytoja pareiškė,

kad ji būtų galėjusi visą vakarą klausyti jo kalbos.

Rugpjūčio 13 d. kalbėjo Vladas Barius apie kardinolo Vincento Sladkevičiaus asmenybę — dvejų metų mirties sukaktuvių progą. Kalbėtojas pažinojo Sladkevičių iš kun. seminarijos laikų. Sladkevičius buvo vyresniame kurse. Vincentas augo neturtingoje šeimoje. Ten buvo daug trūkumų ir vargo. Jis pradėjo vaikščioti po 4 metų amžiaus. Sladkevičius atsinešė silpną sveikatą, švelnumą ir paprastumą į seminariją. Jis mielai kalbėdavo ir klausydavo kitų kalbų. Del to kardinolas buvo žmonių mėgstamas. V. Barius paskaita buvo labai kruopščiai paruošta.

Rugpjūčio 14 d. kalbėjo prelatas Albertas Kontautas tema — „Tikėjimas Dievu ir Bažnyčios krizė“. Jis palygino protestantų dvasininkiją su katalikų dvasininkija ir pasauliečius. Seksualinių nusikaltimų yra 1-2 proc. pas katalikus, 2-3 proc. pas protestantus ir 15 proc. pas pasauliečius. Taigi pas katalikus mažiau tokių nusikaltimų, negu kitur. Katalikų dvasininkija daugiau kaltinama, gal dėl to, kad yra geresnė galimybė daugiau pinigų gauti. Šie apkaltinimai padės Katalikų Bažnyčiai apsivalyti tų nusikaltimų ir tapti stipresne.

Rugpjūčio 15 d. kalbėjo kardiologas dr. Vidas Nemickas, kaip apsaugoti savo širdį. Jis savo kalboje paminėjo širdies ligas, nupasakojo gydymo metodus ir kaip saugoti širdį nuo sutrikimų. Jaučiant širdies silpnumą ar panašius negalavimus, reikia kreiptis į savo gydytoją. Dabar medicinos pagalba ir technika yra gerai išvystyta. Po jo kalbos buvo labai daug klausimų.

Rugpjūčio 16 d., užbaigtųjų vakare, koncertavo Angelė Kiaušaitė, Jim Appleby (baritonas/tenoras) bei pianistė Barbara Wilson. Jie atliko Broadway dainas bei kitus kūrinius. Tą vakarą, publikos džiaugsmui, pasirodė ir kitos talentingos muzikantės. Tai pianistės Emilija ir Ona Rygelytės. Jos atliko solinius ir dueto kūrinius pianinu. Emilija skambino „Prelude No. 1“ — J. S. Bach, Ona grojo Chopin, o judvieji duete

Dr. Frances Kavaliauskaitė-Covalesky, DMA.

IDOMI OBUOLIAVIMO IŠSKYLA

Jaunieji ateitininkai ir jų globėjai gamtoje. Iš kairės: Žiba Sidryte, Andreja Siliūnaitė, Gintaras Lietuvninkas, Dovas Lietuvninkas, Linas Sidrys, Viktute Siliūnaitė, Vilija Stanciuskienė ir kiti. Irenos Satkauskienės nuotr.

Rudenį Daumanto Dieleininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopa važiavo obuoliuoti Garwood Orchards, Indiana valstijoje. Pakeliui aš labai rūpinaisi, nes pradėjo smarkiai lyti, bet kai atsirado ten, viskas išėjo gerai. Ten visai nelijo.

Kai mes atvažiavom, jau buvo žmonių susirinkę. Ponia Rasa, viena globėjų, sakė, kad mes jau galim eiti rinkti. Ponia Rasa ir ponis Laima (mano mama — globėja) pasi-liko pasveikinti kitus ateitininkus, kurie dar neatvyko.

Aš ir tėtis ejom nupirkti maišus. Aš buvau nusivylus, gavusi mažą maišą, nes buvau pasirošusi daugiau rinkti, negu visi. Buvo malonus šiltas oras. Vėjelis pūtė. Aš jaučiau tą vėsa, kol obuoliavau, pučiant ant veido, švelniai.

Pradėjom kelti, vaikščiodami pro obelis. Arti prieėjom nebuvo daug obuolių, bet mes toliau vaikščiojom ir pagaliau suradom didelių, gerus, raudonus obuolius. Buvo daug ant medžio vir-

šaus, tai aš šokau, kad pasiektiau. Gilius, mano mažas brolis, paėmė neegru obuolių. Aš visą laiką galvojau, kur mamytė, ar ji taip ilgai lauks žmonių, ir kur mano draugės? Aš ir tėtis vaikščiojom pro raudonus obuolius, ir sutikom žalius obuolius. Mano obuolių maišas nebuvo pilnas, nes mes neseniai pradėjom rinkti. Mes matėm brolių sėdint vežime, kurį arklys traukė. Pagaliau aš pamačiau mamą, su didele šypsena renkant obuolius. Mes tada pasilikom kartu. Nida, mano sesutė, šokinėjo šaukdama. — „Ar mes galim eiti į vežimą?“ Mes važiavom vežime. Kol važiavom, mačiau savo drauges renkant obuolius. Kai mano tėtis sakė, kad jau laikas eiti, aš truputį nusiminiau, nes nenorėjau eiti, bet vis tiek galvojau, kad bus smagu būti parke.

Mes visi susitikom Lituanikos parke, Beverly Shores, Indiana. Mes ten valgėm ir žaidėm. Buvo labai smagu, tiek pat, kiek obuoliavimas. Tarp žaidimo ir valgymo vietos buvo upelė, kuri gražiai spindėjo sauleje. Gale dienos mes visi linksmi grįžom namo į Čikagą.

Vilija Aleksaitė
3 skyrius

Daumanto Dieleininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos obuoliavimo išskyloje (iš kairės): Monika, Diana ir dr. Remigijus Satkauskai. Irenos Satkauskienės nuotr.

skambėjo „The Entertainer“ — S. Joplin. Dalyvavo bei savo eiles skaitė poetas Rimgaudas Pranckevičius. Jis vėliau kanklėmis akompanavo Angelei Kiaušaitėi.

Vienas dalyvių išsireiškė: „Trumpai tariant, buvo trys puikūs koncertai per vieną savaitę. Tai turbūt viena geriausių ir gražiausių muzikos

savaičių, kurią man teko matyti šiame vienuolyne“.

Po koncerto buvo suroštos vaišės. Pirmininkas pranešė, kad Ateitininkų poilsio savaitė 2003 m. prasidės rugpjūčio 9 d. Patariama dabar registruotis, norint gauti kambarį.

Dainius Juras ir
Juozas Rygelis

KUR MES EINAME?

Pradėjom susirinkimą, kaip visada pradėdam. Mes visi susirinkom apačioj Ateitininkų namuose. Mūsų kuopos globėjos, Rasa Kasnionienė ir Laima Aleksienė, pristatė šią metų temą — „Kur mes einame?“ Tada mes išsiskirstėme į būrelius. Mūsų būrelio vadovė yra Dalia Lietuvninkienė. Mūsų būrelis pradėjo kalbėti, kur mes eisim ateity.

Tada mes žaidėm žaidimą. Gavom lapą popieriaus, ant kurio buvo užrašytas gyvulio

vardas. Mes ejom į lauką ir pradėjom žaisti. Mums reikėjo padaryti to gyvulio garsą ir surasti porą su tuo pačiu garsu. Kai suradome, mums reikėjo tris dalykus pasakyti apie viens kitą. Tada grįžom į vidų ir pristatėm mūsų porą.

Kai mes tą pabaigėm, rašėm laiškus, vaizduodami, kad mes esame 10 metų vyresni. Pabaigėm susirinkimą su skaniais sumuštiniais ir kitom vaišėm.

Saulė Grybauskaitė

EINAME Į ATEITĮ

Daumanto Dieleininkaičio Jaunųjų ateitininkų kuopa susirinko pirmą kartą šiais metais 2002 m. rugsejo 8 d. Kiekvienas mūsų susirinkimo turi temą. Šio susirinkimo tema buvo „Einame į ateitį“.

5 ir 6 skyriaus mergaičių vadovė yra Vita Annarino, o jos padėjos yra Audrė Kapacinskaitė ir Žibutė Šaulytė. Jos paruošė mums labai idomų darbėlį. Mes pagalvo-

jom, kokios mes būsim už dešimt metų. Mes suklijavom žurnalų nuotraukų iškarpas ant popieriaus, kad padarytų mūsų vaizdą. Aš suklijavau gražiai sutvarkytus plaukus, žalias akis, dailų juodą sijoną su mėlynom kelnėmis, ir marškinius. Už dešimt metų man bus dvidešimt vieneri metai. Už dešimt metų aš būsiu paauglė. Man labai patiko šis susirinkimas.

Emilija Pranckevičiūtė

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesūnčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8.30 iki 4.30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8.30 iki 4.00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatkauso. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-pastas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

MARIUS KATILIS, M.D. CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centforurgandbreasthealth.com

Dr. VILIJUS MIKAITIS

Seimos daktaras ir chirurgas
Family medical clinic
10811 W. 143 St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-460-2500

Dr. LINA POSKUS

Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERPI DALLAS PRUNSKIS, MD
GREGORY SUEZLE, MD
SCOTT GREENWALD, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, vežio, sužeidimų, kraujavimų bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-726-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-383-9595
Elk Grove: 847-716-1212
i Libertyville. www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliai ir lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

Dr. Vida I. Puodžionienė

Healthy Connection
Chiropractic & Rehab
Clinic
Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dienos ir vitaminų patarimai.
1000 S. State Street,
Suite 201/202, Lockport, IL 60441.
Tel. 815-834-9075/9078
Kalbame lietuviškai

Dr. V.J. VASAITIENĖ

Dantų gydytoja
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

Dr. ELIGIJUS LEŠIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St., Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200,
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

Dr. RUSSELL MILER, MD

Seimos gydytojas ir chirurgas
Perėmė dr. P. Kisielaus praktiką
Oak Park Physicians Office
6626 W. Cermak Rd.,
Berwyn, IL 60402
Tel. 708-484-1545.

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RIMAS NOVICKIS

CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402
Tel. 708-636-6822
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-484-1111
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Cardiac Diagnosis, LTD.

6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 773-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIJUS KERELYTĖ

Stuburo, sąnarių ir raumenų gydymas, chiropraktika, manualinė terapija, akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455.
Tel. 708-564-0400.
Kalbame lietuviškai. Valandos susitarus.

Dr. ALGIRDAS KAVAILIONAS

VIDAUS LIGOS
Primami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien, išskyrus sekmadienį

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th Str.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsipletusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St. Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA E. CEPULĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-673-9074
Valandos pagal susitarimą

DR. AUSRINĖ SCHNEIDER

DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. E. DECKYS

Gydytoja ir chirurgė
Nervų ir emocinės ligos
Kab. 773-735-4477
6449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

TURTUOLIAI IR VARGŠAI

Lietuvos Seimo narys prof. Vytautas Landsbergis, prieš porą savaitę viešdamas Čikagoje, mums patarė skaityti „XXI amžių“ ir juo tikėti daugiau negu „Lietuvos rytą“, nes pastarasis — ne visada tikslus. Skaitau abu tuos laikraščius — „XXI amžių“ gaunu tiesiogiai, o „Lietuvos rytą“ randu internete — ir politiko pastabas suprantu: pirmasis Landsbergi visada gria, o antrasis dažnai ir stiproai pakaksnoja. Tačiau kyla ir klausimas, ar visada tikslūs yra ir pačių Lietuvos politikų pareiškimai arba jų pateikiami duomenys? Apie savo darbus, o ypač apie save? Todėl, skaičiuojamas kelis laikraščius, ypač priešingų politinių bei ideologinių krypčių, jaučiu gaunąs geresnį vaizdą ir apie tuos politikų veiklą. Tačiau kartais ir to tikslu nepasiekiu, nes ne visi laikraščiai tas pats žinias skelbia. Šalia to, Lietuvoje periodinių leidinių yra apie 500, o kiek iš jų, ypač gyvendamas Lemonte, gali užsisakyti arba net ir iš interneto išsitraukęs perskaityti? Sutinku su Vytautu Landsbergiu, kad „Lietuvos rytas“ nėra visada ir visiškai tikslus bei objektyvus, bet visgi turiu pasakyti, kad žinių apie Lietuvos gyvenimą, ypač apie politinį, jame daugiausia. Ir, bent pagal mano išitikinimą, daugumas jų — apytikriai patikimos, o išvada apie jas bandau aš pats, be „Lietuvos rytą“ pagalbos, susidaryti. Štai ir dabar šio dienraščio spalio pirmos ir antros laidos pateikia Lietuvos politikų asmeninio turto bei pajamų pranešimų, kuriuos jie turi viešai skelbti kiekvienais metais, santarukas. Žinios labai įdomios,

vertos dėmesio, ypač prieš prezidento rinkimus, ir nemana, kad jos būtų netikslios. Juk kiekvienas palietas asmuo gali jas lengvai patikslinti ir gal net kur nors laikraščiu labai nemaloniais teisybės paieškoti. Šiose dviejose laidoose — žinios apie turtuolius bei pasiturinčius. Rugpjūčio 30-tos laidoje skelbiami Statistikos departamento duomenys apie vargšus.

Po tokios, šį tą paryškinančios, įžangės ženkime prie rašinio pavadinimo nurodytos temos. Duomenys (tikslūs ar ne) — iš „Lietuvos rytą“, beje, šiek tiek ir iš kitur.

Pirmiausia — trys Lietuvos politikai iš Amerikos. Kiek jie turtingi? „Kadencija“ baigiantis ir Turnišėse valstybės išlaikomame name gyvenantis prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma jokie turto neturi. Santaupų pernai turėjo 851,000 litų, šiais metais liko — 702,000 litų, — teigia „LR“. Maždaug apie 200,000 dol. Seimo narys dr. Kazys Bobelis — turtingesnis: praėjusių metų pabaigoje jo turtas viršijo milijoną, o santaupos — 1,3 mln. litų. Doleriais — 640,000. Taigi „Bobelinės“ gamintojo kišenė — apytikriai tokia pati, kaip vidutinio pensininko Lemonte. O trečias „amerikonas“, Seimo narys Romanas Sedlickas — jau visiškai skurdulys: turto vertė 400 litų, — santaupos — 430,000 litų. Visa kita sakosi iš dalies giminėm.

Kitų kandidatų į prezidentus kišenių turintys apytikriai toks: Artūro ir Jolantos Paulauskų — 700,000 litų, Vytenio ir Irenos Andriukų — 242,000 litų, Algimanto Matulevičiaus — 2,4 mln. litų, Eugenijaus Gentvilo

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB) pasirengęs suteikti Lietuvai techninę pagalbą, kad būtų sukurta teisinė bazė pritraukti privatų kapitalą. Apie tai prez. Valda Adamkų (kairėje) informavo su juo Pezidentūroje susitikę ERPB Centrinės Europos verslo grupės direktorius Baltijos valstybėms George Krivicky ir Vilniaus atstovybės vadovas Matti Hyrinen.

šėimos — 283,000 litų. Kazimiero Prunskienės — 700,000 litų, o Glavecko ir Pakso turtą daugiau turi sukaupę gabios verslininkės žmonos. Glaveckas neturi nė pusės milijono, o jo žmona Rūta Rutkelytė turi 1,2 mln. litų. Pakso turtą ir santaupas sudaro apie milijoną litų. Į prezidentus kandidatuoti atsisakęs premjeras Algirdas Brazauskas skelbėsi turto turis už 284,000, santaupų — 619,000 litų. „Draugystės“ viešbučio savininkė žmona savo turto neviešino.

Tačiau žymiai daugiau turto vartalojasi Lietuvos Seimo narių kišenėse. Seime jau trūksta milijonierių. Turtingiausias tarp jų, visiems žinomas Viktoras Uspaskich — 160 mln. litų turto ir santaupų. Bet yra ir vargšais pasiskelbusių, kaip pvz., socialdemokratas Kestutis Kriščiūnas, neturintis jokio turto ir pernai išleides visas turėtas santaupas — 9,000 litų. Kiti Seimo milijonieriai jau nėra tokie turtingi kaip Uspaskich. Arčiausiai prie jo prisiartinę, žemininkas, nežinia, ar dau-

giau žemdirbius ginantis ar juos išnaudojantis, yra Ramūnas Karbauskis (turtas ir santaupos — 4,777 mln. litų), toliau eina socialdemokratas Alfonsas Macaitis (4,489 mln. lt), Alvydas Sadeckas (3,268 mln.). Pusantrą milijono pernai uždirbo ir Seimo pirm. pavaduotojas socialliberalas Artūras Skardžius, pardavęs akcijas... Kad jos netrukdytų dirbti Seime. Tačiau nekilnojamo turto daugiau turi jo verslininkė žmona (862,000 Lt). Taip pat pusantro mln. litų turto susikaupė ir išeivių pilietybę susirūpinęs Arminas Lydeka, perkantis butus. Keturis turi Vilniuje ir viena Ispanijoje. Beje, visi turtingesni seimūnai Lietuvos uždirbtus ar kaip kitaip išgytus pinigų investuoja užsienyje, pirkdami butus ir kitas nuosavybes. Aišku, kas gali žinoti, kada jų prireiks?

Pusę milijono yra perkopę ir Vytautas Landsbergis, ir dar keliolika seimūnų. Seimas — dideli pinigai, sako klausinėjami jo rinkėjai, ir jie neklysta, rašo „Lietuvos rytas“. Taip pat kalba ir seimūnų pajamas bei jų teisėtumą tyrinėjantis, su savo 37,000 dolerių turėliu skurdžiū dešimtuokle atsidūręs, socialdemokratas Algimantas Salamakinis.

Milijonierių užtenka ir vyriausybėje: ūkio ministro Petro Česnos — 4 mln. Lt, aplinkos apsaugos ministro kišenėje — milijonas Lt, susisiekimo ministro Zigmą Balčyčio turtas — arti milijono. Nevargšai ne kiti ministrai.

Iš viso turtuoliais laikomų žmonių Lietuvoje yra apie 35,000, taigi tik vienas nuosimtis, bet jų poveikis gana didelis, ypač politikoje, per Seimo, net ir prezidento rinkimus, nes jie pinigais žymiai lenkia vidutiniokus, kurių yra 66 nuoš. ir vargšus (30 nuoš.),

nes šių pajamos ir Lietuvos ekonominių mastų yra gana kuklios. Vidutinioko šeimai išgyventi mėnesį kiekvienam asmeniui reikia 750 litų, o vargšais laikoma šeima, gyvenanti iš apie 240 litų asmeniui per mėnesį pajamų. Tačiau čia skelbiami duomenys nėra vidutinių ir vargšų pajamų vidurkis. Jis yra žemesnis.

Taigi Lietuvoje ir vidutiniokiui ne „pyragai“, o ką jau bekalbėti apie beveik trečdali skurdžių. Jie dar liūdniau atrodo, gretinant su panašiu pakopų gyventojais Amerikoje. Paskiausiai duomenimis („New York Times“, 2002.09. 25), čia, 1,510 dol. per mėnesį uždirbanti 4 asmenų šeima jau laikoma vargšais. Vargšų laikomas asmuo, gyvenantis iš 750 dol. per mėnesį. Kuo laikyti save Vilniuje gyvenanti šeima, tokias pajamas turėdama? 5,400 litų per mėnesį gaudama, bėdomis ji tikrai nesi skystų, nors, žinoma, ir Lietuvos sostinėje pragyvenimas pigesnis negu, tarkim, Lemonte. Bet jau nebe tiek daug. Bet tokių „vargšų“ Amerikoje — tik 11,7 nuoš. Lietuvos statistika sako, kad galui su galu sudurti 4 asmenų šeimai reikia 1,350 Lt (380 dol.). Tiek pajamų gaunanti, ji būtų jau virš skurdo ribos.

Kaip dar toli Lietuva nuo Amerikos, jau nebeprimenant, kad čia skurdo ribos kartelė net keturis kartus aukščiau pakelta. Pagal ją, nemažai ir Lietuvos seimūnų yra skurdžiai, nes per metus ne 18,000 dol. neuždirba. Ar tokie duomenys jiems kai ko nepasako? Juk ar ne jie, telkdami sau balsus, prizada rinkėjams Lietuvą priartinti prie Vakarų? Ar ne taip sako ir kandidatai į prezidentus? O kiek toli per trysdešimt metų jie tuo keliu Lietuvą nuvedė?

Danutė Bindokienė

Neverta laukti krikšto močios marškinų

Lietuvių liaudis perspėja, kad „besitikėdamas krikšto močios marškinų, plikas paliksi...“ Jeigu anais laikais būtų vykę prezidento, Seimo ar savivaldybių rinkimai, be abejo, patarlė dar pridurtų, kad tiek pat neverta tikėti kandidatų žodžiais, ypač opoventų adresu.

Varžovų „klaidų ir ydų medžioklės“ sezonas paprastai prasideda su kandidatūros paskelbimu. Na ir šaudoma iš pačių sunkiųjų pabūklų, nepaisant, ar šoviniai užtaisyti tikrovės nuotrupomis, ar tik paleidžia karčių įtarimo dūmų debesėlį. Eilinis pilietis i tai per daug nesigilina. Svarbu, kad kažkas kažką pasakė, metė kaltinimą, vadinasi, verta laikytis atsargumo. Juk „nėra dūmų be ugnies“, todėl ir patys absurdiškiausi kaltinimai gali padaryti nemažai žalos, ypač jeigu apkaltintasis pradėtų ginčytis, teisintis ir įrodinėti, kad tai visiškai nesąmonė.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, paskelbęs savo kandidatūrą antrai kadencijai, dženelmeniška savo rinkimų štabui Vilniuje įrodinėjo, kad „Rinkimų kampanijos metu turime išlaikyti orumą. Tai svarbiausia. Tam įpareigoja mano šiuo metu mažosios prezidento pareigos...“ Musų darbas vėliau bus patvirtys kitiems prezidentams, todėl turime dirbti labai atsakingai ir korektiškai...“ Tai kilnus užmojis ir, netenka abejoti, kad Valdo Adamkaus rinkimų štabas tų nuorodų laikysis. O kaip su kitais kandidatais?

Jeigu mėgintume spręsti iš dabarties, apie bet koki orumo išlaikymą kalbėti būtų bergždžia. Dūmų balsuotojams i akis pūtimo mažosios jungtos ir jau veikia visu greičiu. Pati kartoji tu dūmų dalis, savaime suprantama, nukreipta i dabartinį prezidentą ir tai tik parodo, kad jis oponentams pavojingiausias, turintis daugiausia galimybių laimėti rinkimus. Tačiau ne vien Valdui Adamkui tenka sutirštinti statinė dervos — ja drabstomi ir kiti kandidatai, ypač vadinamieji „užsieniečiai“. I šmeižto kampaniją uoliausiai įsijungę „antraeiliai kandidatai“, visomis priemonėmis besistengdami i save atkreipti Lietuvos piliečių dėmesį, nors įsimeis laimėti ne daug, arba visai nėra, galimybų.

Patetiškiausi kabučiai yra dėl Lietuvos pilietybės teisėtu-

mo. Čia i vieną katilą susodinami ir po juo ugnelė pakuriamas trims kandidatams — dviem „amerikiečiams: Valdui Adamkui bei dr. Kaziu Bobeliui, ir vienam „australiui“ — Juozui Petračiui.

Jeigu dėl dviejų dar galėtume abejoti, Valdo Adamkaus pilietybės klausimas jau buvo nuodugnai išnarstytytas ir diskusijos užbaigtos dar prieš juo išrinkimą prezidentu. JAV pilietybės V. Adamkus oficialiai atsisakė nuo 1998 m. vasario 25 d. J. Petratis, bent taip dabar atrodo, tebeturi i savo gimimo krašto — Australijos, ir Lietuvos pilietybę. O del dr. K. Bobelio tai turbūt kiltų daugiau klausimų, negu atsakymų. Juo labiau, kad jis pats, priremtas prie sienos del Amerikos pilietybės, duoda tokius įdomius atsakymus, kad klausėjai tik galvas kraipo. Dr. Bobelis Lietuvoje gyvena daugiau metų, kaip V. Adamkus. Jis yra išrinktas i Lietuvos Seimą, tad, rodos, pilietybės reikalas turėtų būti baigtas. Juo labiau, kaip Krikščionių demokratų sąjungos rinkimų štabo vadovas E. Pabarčius tvirtino, „Dokumentus del pilietybės atsisakymo dr. K. Bobelis JAV ambasada i teikė 1992 m.“ Iteikė, bet ar kas i to išėjo? „Aš tą popierių galiau gauti kada noriu“, šios savaitės trečiadienį Seime kalbėjo K. Bobelis. Kadangi dr. Bobelis dažnai vyksta i Ameriką, žurnalistai pasidomėjo, ar jis turi gauti įvažiavimo i JAV vizą. „Aš vaziuoju i JAV su tokiu pasu, su koku noriu...“, nuskaubė atsakymas.

Su koku pasu tik nori? Tai kiek pasų ir kiek pilietybų kandidatas i Lietuvos prezidentus turi? Žinoma, pagal neseniai LR Seimo priimtą dvigubos pilietybės įstatymo pataisą, dr. Bobelis galėtų turėti i JAV, ir Lietuvos pilietybę. Bet ar, pagal Konstituciją, jis galėtų būti renkamas prezidentu?

Galime būti tikri, kad prezidento ir kiti rinkimai Lietuvoje yra atidžiai stebimi daugelio akių užsienyje. Kadangi patys balsavimai vyks jau po NATO viršūnių susižiavimo lapkričio mėnesį Prahoje, daug apie Lietuvos demokratinius procesus bus sprendžiama ir valstybės vertinamą pagal rinkiminę kampaniją bei kandidatų laikyseną. Del to ir svarbiausia atkreipti dėmesį i dabartinio prezidento patarimą „išlaikyti orumą“.

Š.m. rugsejo 28-29 d. Detroit, MI, lankėsi Lietuvių grįžimo i tėvynę ir informacijos centro Vilniuje direktorius Žilvinas Beliauskas. Jis informavo apie centro veiklą i turėjo progos susitikti su šio telkinio visuomenininkais. Iš kairės: Dalia Puškorienė, Ž. Beliauskas, Liūda Rugienienė, Nijolė Zelusinder ir Jonas Urbanas.

KARDINOLO VINCEN TO SLADKEVIČIAUS LAIKAS IR ASMENYBĖ

VLADAS BARIUS

Nr.2

Žaslių bažnyčia švytėjo parapijiečių ir Uršulės Sladkevičienės džiaugsmu.

Tuoju po šventimų mane paskyrė i Kietaviškes, o po metų perkėlė i Aukštadvarį, kur domjavo lenkų kalba. Kadangi neblogoi kalbėjo lenkiškai, jaunas kunigas norėjo įtvirtinti santarvę. Sunkiai, bet palaipsniui tas „lietuvius kunigas“ mokėjo rasti tarpusavio susitarimą.

Po to buvau pasiųstas i Kaišiadoriai, kur po kelių dienų buvo suimtas vyskupas Teofilus Matulionis ir keletas kitų apylinkės kunigų. Ukmergės rajono partiniai dar-

buotojai greit susidomėjo naujuoju kunigu ir jo mingiais pamokslais. „Girdejo, kad naują gimnaziją atidarė“, tai užuomina, kad katekizuoja vaikus.

1948 m. kun. V. Sladkevičius atvyko i Inturkes parapiją klebono pareigom, kur irgi vyravo dvikalbystė. Būta įtampos, kivirčų. Norint sušvelninti nesantaiką, pasiryžau iš laidotuvininkų neimti užmokesčio. Siuliant atlyginimą, sakydavau: „Gerai, kad nieko nestokojate, bet leiskite man dalyvaujant prisiliesti prie jūsų skausmo, kad jis būtetų mažesnis“. Taip pamazu

emė tirpti tvyrojės šaltukas.

1951 m. kun. V. Sladkevičius buvo pakviestas i Kauno kunigų seminariją profesoriauti. Atvykęs seminariją rado kitokią, nei buvo palikęs 1944 metais. Visur buvo matyti sovietinės okupacijos ženklai: didžioji dalis seminarijos rūmų atimta, seminarijos Šv. Jurgio bažnyčia paversta kabinu sandelio. Arestuojami klierikai, padažnėjo jų kvietimai i karinį komisariatą. Seminariją pradėjo gauti juodi debesys. Konfiskuota ir su naikinta turtinga seminarijos biblioteka, benediktinių bažnyčia irgi paversta sandelio.

Man ypač rūpėjo del įvairių priežasčių seminariją palikę klierikai: ar jie turi pastogę, duonos kąsnį, ar nesijaučia aplėisti. Jaunas kunigas Vincencas ypatingai rūpinosi pusmiego Jono, pasitraukusio i Vokietiją, su dviem mažametėm dukrelėm likusia žmona.

1957 m. gavęs kvietimą atvykti i miliciją, radau manęs laukiančius penkis pareigūnus, kurie pradėjo mane atakuoti. Girdi, aš seminariją gadinąs, klierikų laisvės varžąs. „Ne aš gadinu seminariją, — atsakiau. Jūs keliatė

Jos ir šiandien su dekingumu prisimena sunkiais pokario metais patirtą dosnumą.

Laisvomis popietės valandėlėmis i mano mažą kambarėlį megdavo užsukti bičiuliai kunigai: sodrų boso balsą turintis Laimutis Blynas, Juozas Preikšas (dabartinis Panevėžio vyskupas) ir Pranciškus Tamulevičius. Mes keturi megdavome dainuoti to meto liūdnas tautines dainas. Žinoma, kad jie eidavo pas Adelę Galaunienę mokytis dainavimo. Ji buvo muzikinio teatro primadona, pirmo ryškumo solistė, pirmoji Violetos partijos atlikėja Verdi „La Traviata“ operoje.

1957 m. gavęs kvietimą atvykti i miliciją, radau manęs laukiančius penkis pareigūnus, kurie pradėjo mane atakuoti. Girdi, aš seminariją gadinąs, klierikų laisvės varžąs. „Ne aš gadinu seminariją, — atsakiau. Jūs keliatė

sumaišti, klierikus nuolat šantažuodami, terorizuodami. Nebūčiau priešiška nusiteikęs Tarybinės santvarkos atžvilgiu, jeigu ne saugumas — tikra votis ant jos veido“. Įtuzę pareigūnai mane iš kabineto išvarė.

1956 m. Kaišiadorių vyskupas Teofilus Matulionis, iš trečiosios Sibiro tremties grįžęs i Lietuvą, i Vatikaną buvo perdavęs trijų kandidatų i savo įpėdinius sąrašą. Pirmasis tarp jų buvo kun. V. Sladkevičius. Iš Vatikano atėjo raštas, leidžias net privatiu būdu konskruoti kun. V. Sladkevičių vyskupu su teise paveldėti Kaišiadorių vyskupiją. Velai vakare savo asmenine koplyčioje vysk. T. Matulionis pakonskruavo vyskupu Vincentą Sladkevičių.

Naujasis vyskupas i Vilnių nuvežė raštą. Religinį reikalų įgaliotiniui Rugieniui pranešanti, jog šv. Tevo pa-

skyrimu, jis yra konsekruotas vyskupu. „Mes tokius „prochostus“ sutvarkysime, — šitaip jis katalikų dvasininką pasveikino su vyskupo šventimais. — Būsi Kaune ir eisi kunigiškas (ne vyskupo) pareigas“. Įgaliotinio paskutinis žodis. Vysk. V. Sladkevičius seminarijoje nei dirbti, nei gyventi nebegalėjo.

Po keleto kvietimų i saugumą, atėjo nurodymas vyskupui palikti Kauną ir išsikelti i Lietuvos pakraštį, Nemunėlio Radviliškį — i ilgai užtrukusią priverstinę tremtį.

Menka, iš lentų sukalta, troba priglaudė vyskupą V. Sladkevičių. Puciąkt žvabesniams vėjui, būdavo šalta, žiaugiant lietui, vanduo teškdavo ant patalo. Ir vis delto mažoje trobelėje vyravo dvasinė šiluma.

Kaimynystėje gyvenantys katalikai ir reformatai pamilo valdžios nepripažintą vyskupą

ir visokeriopai jį rėmė. „Tai ir čia pradėjai kelti nerimą. Manėme, kad susitvarkysi, — atvykęs Rugienis išdrožė. — Kur nors vaziuojant, turi gauti mano leidimą“. Visa tai buvo lyg juodas, neišsiskaidantis debesis, nežinant, kada čia iš jo praplius lietūs.

Nemunėlio Radviliškio parapijiečiai vyskupą labai pamilo. Jis greit pramoko latvių kalbą, — anot kalbininko Būgos — tikrą lietuvių kalbos pusseserę.

Paskutinius savo gyvenimo metus mūsų geroji mamytė praleido pas mane. Jau sunkiai sirgo. Su broliu Jonu budejome prie jos, kol kovo 27 d. amžinai užmerke akis.

Motinos palaikams nuvežti i kapines man nebuvo duota jokio transporto. I mano prašymą buvo atsakyta su panieką, kad kūnas gali supūti ten, kur yra.

Bus daugiau

MŪSŲ ŠEIMOSE

Claudia ir Almis Udriai.

ŠAUNIOS VESTUVĖS ITALIJOJE

Š. m. birželio 29 d. Italijoje, Argelato (Bolognos rajone), San Michele Archangelo bažnyčioje, šv. Mišių metu įvyko Claudio Orsi ir Almis Udriai vestuvės. Klebonas Don Marino Ghini, Claudia pakrikštijęs bei privedęs prie kitų sakramentų, atliko apeigas, prieš pat išeidamas į pensiją. Apeigų metu smuiku pagrojo Almis Udriai.

Dalyvavo apie 300 svečių. Gausus būrys Claudio tėvų Carlo ir Marios Orsi giminų

bei pažįstamų; Almis tėvai Arūnas ir Rūta (Ruzgaitė) iš Michigan, sesuo Baltija iš Napa, California, brolis Darius su žmona Zita iš Čekijos, brolis Vytis iš Dallas, Texas; krikšto tėvas Kęstutis Bileris su žmona (Almis teta) Astra iš New Yorko, pusbrolis Linas Udrys su žmona Tina iš Los Angeles, Karina Shar-kis iš Muencheno (šeimos draugė, Almiui daug padėjusi) ir daug mokslo draugų buvo atskridę iš JAV. Palydą susidarė iš Claudio dviejų

draugių ir Baltijos Udrys, Almis brolio Vyčio, draugo Todd Moilanen bei Claudio brolio Marco Orsi.

Jungtinių puota vyko elegantiškoje Palazzo Bentivoglio Pepoli (Zola Predosa) viloje: diena žavi, maistas estetiškai paruoštas, apstus ir gardus, orkestras, džiugi nuotaika.

Jau porą dienų prieš jungtuves prasidėjo vaišės Claudio brolio Marco ir žmonos Gercy sodyboje, Argelato kaimelyje. Rytą vakarą A. ir R. Udriai vaišino giminės, pulką ir iš užsienio svečius Grand Hotel Bologna restorano salėje, kur visi buvo apsisistoję. Šokome ir dainavome, valgėme ir gerėme tris dienas — senu lietuvišku papročiu...

Povestuvei kelionei jaunavedžiai Almis ir Claudia Udriai buvo išvykę į Formenterą, Balaeric salą Viduržemio juroje.

Claudia ir Almis susipažino Pepperdine universitete, Malibu, California. Abudu pernai metais užstarnavo M.P.P. (Master in Public Policy) laipsnius.

Šiuo metu abu jaunavedžiai gyvena ir dirba savo srityje Sacramento mieste, CA. Almis gavęs stipendiją į Ave Maria Law School. Šiuo laiku atidėjęs tolimesnių studijų planus šeimos labui, tačiau ir jis, ir žmona Claudia turi noro siekti dar aukštesnio mokslo ateityje. Jiems giminės ir draugai linki visokeriopos sėkmės!

Svečiai turėjo progos pakeliauti po Italiją: Veneciją, Florenciją, Vicenzą, Gardos ežerą, Romą, Adrijos jūrą, Čekiją. Ilgai prisimins patirtą grožį ir ypač Italijos žmonių nuosirdų svetingumą.

Dar sykį „buvę ir nebuvo“ vestuvių dalyviai linki šviesios ateities nenuilstamam Kretingos stovyklos vadovui Almiui, Dainavos Aidų jaunųjų vieneto dainininkui, ir jo švelniajai, saulėtos šypsenos žmonai Claudiai. **A.K.**

BARBOROS RADVILAITĖS MEDALIS — BEATRIČEI VASARIS

Norėdami pagerbti Lietuvos sostinei ypatingai nusipelnčius žmones, Vilniaus miesto savivaldybės taryba įsteigė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto ir jo žmonos karalienės Barbaros Radvilaitės medalius. Pasak Vilniaus miesto Artūro Zuoko, tai pačios garbingiausios miesto regalių. Šie apdovanojimai turi gilią simbolinę prasmę, nes būtent Žygimanto Augusto valdymo laikais jo erudicijos ir pastangų dėka Vilnius ypač suklestėjo ir tapo vienu garsiausių ir gražiausių Rytų ir Vidurio Europos miestų. Žygimantas Augustas Vilniuje įkūrė puikų dvarą, pastatė didžiųjų kunigaikščių rūmus, įsteigė biblioteką, teatrą, sukaupė išpudingą renesanso epochos tapybos darbų galeriją.

Pernai Čikagos dienų Vilniuje metu miesto taryba Žygimanto Augusto medaliu jau apdovanojo žymų išeivijos kultūros ir visuomenės veikėją Stanley Balzeką. Iki šiol dar niekas nebuvo pelnęs Barbaros Radvilaitės medaliu. O juk, kai kalbame apie Žygimantą Augustą, visada prisimename legendą tapusią istoriją apie jo ir Barbaros Radvilaitės meilę. Šios dvi Renesanso laikų asmenybės mūsų istorijoje ir tautos atmintyje yra neatsiejamai viena nuo kitos, juo labiau bei Barbaros Radvilaitės Vilnius nebūtų toks, koks tapo 16 amžiaus viduryje.

Vieną gražų rugsėjo mėnesio vakarą sostinės visuomenės atstovai, kultūrininkai susirinko į senenių gražiai pertvarkytą „puošnią Vilniaus Rotušės“ mero salę. Čia ir įvyko iškilmės, skirtos įteikti pirmąjį Barbaros Radvilaitės medaliu labiausiai Vilniui ir jo kultūrai nusipelnusiam moteriai.

— Miestas rūpestingai rinko Barbaros Radvilaitės

Beatrice Kleizaite-Vasaris po apdovanojimo pirmuoju Barbaros Radvilaitės medaliu.

atminimo vertą moterį. Ja tapo, velgi iš išeivijos grįžusi ir gražiai senamiesčio kampe apsigyvenusi kultūrininkė ir visuomenininkė Beatrice Kleizaite-Vasaris. Šio mūsų apsisprendimo motyvai tikrai svarūs. Beatrice Vasaris gyvenimo kelias žymi sudėtinga ir skaudų lietuvių tautos istorijos tarpsnių, — įsivertinusių kreipėsi meras A. Zuokas, nušviesdamas B. Kleizaite-Vasaris gyvenimo kelią, jos nuopelnus Vilniui, visai Lietuvai bei jos kultūrai.

1944 m. B. Kleizaite-Vasaris, kartu su kitais inteligentais, pasitraukė į Vakarų. Pasak A. Zuoko, iš tėvynės ji išvyko ne siekdama ramybės ir gerovės, bet vildama, kad laisvajame pasaulyje bus įmanoma puoselėti ir išsaugoti tiesos, kultūros, pagarbos žmogui vertybes, svarbias kiekvienam lietuviui, kur jis begyventų. Šias vertybes, istorijai pasisukus mums palankia linkme, B. Kleizaite-Vasaris suskubo parvežti į tėvynę. Jau pirmaisiais atkurto nepriklausomybės metais iš JAV į Lietuvą ji parvežė egzilio menininkų Vytauto Kašubos, Adomo

Galdiko, Vytauto Igno ir kitų dailininkų išsamias tapybos, grafikos, skulptūros darbų kolekcijas. Ji įsteigė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino paminklo Vilniuje šalpos fondą, daug dirbo, kad šio paminklo ideja būtų įgyvendinta. Tarp kitų iškilų kultūros, meno, literatūros žmonių, ji yra Valdo rūmų atstatymo paramos fondo steigėja.

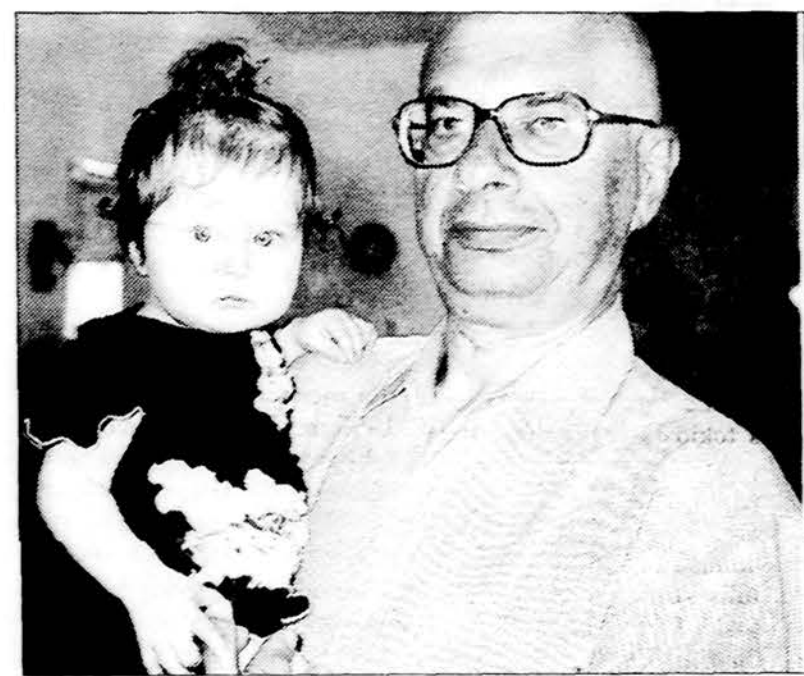
— Tačiau gražiausia, ką

Beatrice Vasaris parvežė į Lietuvą, tai energija, šiluma ir gebėjimas bendrauti, — įteikdamas medalių kalbėjo meras A. Zuokas, pridurdamas, kad trumpoje sveikimo kalboje neišvardys visų šios veiklos moters nuopelnų mūsų kultūrai, jos planų bei siekių, kurie kyla iš jos patirties, vitališkumo ir harmoningų būdo bruožų. Tad lieka tik pasveikinti Beatrice Vasaris ir apdovanoti pirmuoju Barbaros Radvilaitės medaliu. Tegu nepristinga jai energijos toliau darbuotis mūsų kultūros, Vilniaus miesto ir žmonių labui.

Priemusi apdovanojimą B. Kleizaite - Vasaris tarė žodį, nuosirdžiai padėkojo už aukštą jos veiklos įvertinimą, pažadėjo ir toliau veikti, dirbti sostinės, visos Lietuvos kultūros labui. B. Kleizaite - Vasaris pasirašė į Rotušėje saugoma Vilniaus miesto garbės knygą.

Šventinę nuotaiką dar labiau praskaidrino sostinės senosios muzikos ansamblio „Puella Vilnensis“ grojimas.

Algimantas Antanas Naujokaitis

Švenčiantį gimtadienį mažoji Emma, savo senelio Zigmanto Vilimo glebyje. Tetos Vaisvilienės nuotrauka.

DAINAI AMŽIUS NESVARBUS

Laimingi tie išeivijos lietuvių vienetai, kuriuose gyvuoja lietuviška daina ar giesmė mylintys chorai. Prieš kiek metų sunku buvo rasti stambesni lietuvių telkinį be didesnio ar mažesnio choro. Sąlygoms keičiantis, chorų veikla emė silpnėti, o kai kur net visai sustojė.

Nemažas skaičius lietuvių, sulaukusių pensijos amžiaus, pasirinko savo gyvenimo rudenį praleisti saulėtoje Floridoje. Pirmieji atvykėliai nuėmė savo draugus prie jų prisijungti. Ir taip čia įsikūrė keli lietuviški telkiniai, kuriuose steigėsi LB apylinkės, įvairios organizacijos, kūrėsi chorai ir įsiplieskė kultūrinis gyvenimas. Tose vietovėse, kur nebuvo patyrusio chorvedžio, dainos vienetas ar chorą emėsi steigti dainos mylėtojai-mėgėjai. Juno Beach telkinyje viena tokių buvo Irena Manomaitienė, kurios įsteigtas moterų dainos vienetas pirmą kartą pasirodė 1984 metais. Šis vienetas netrukus išaugo į stamboką mišrų chorą vardu „Daina“, kuriam ji vadovavo 15 metų. Jai išėjus poilsio, choro vadovavimą perėmė muz. Jonas Samoška. „Dainos“ choras džiaugiasi, turėdamas dainai pasiūlytus vadovą ir tikisi dar ilgai tarnauti Juno Beach lietuvių kultūriniais poreikiams.

Dabartinis „Dainos“ chorvedys sutiko suteikti šiek tiek žinių apie save, apie chorą ir choro ateities perspektyvas.

— Ne per seniausiai esate atvykę iš Lietuvos ir gyvenate Floridoje. Įdomu išgirsti Jūsų vaikystės gyvenimo nuotrū-

pas, apie mokyklų lankymą, jaunystės svajones ir polinkius į ateitį.

— Aš gimęs 1940 metais. Mano vaikystė prabėgo Pagramatyje, Akmenės upės slėnyje išsidėsčiusiame nuostabiame grožio miestelyje, puskelioje tarp Tauragės ir Šilalės. Iš ten jaunystės takeliais ir vingiuotais keliais kantriai kopiau nelengvu profesionalia muzika keliu, kuris ir šiandien tęsiasi čia, Floridoje. Nors meilė dainai ta pati, dainos tos pačios, choristų entuziazmas ir pasiaukojimas didelis, tačiau darbo sąlygos ir koncertinė veikla labai skiriasi.

— Kas Jus pastūmėjo studijuoti muziką?

— 1954 m. Tauragėje buvo atidaryta pirmoji pokario metų muzikos mokykla. Vienas pirmųjų į ją įstojusių buvau ir aš. Vėliau buvo įsteigti chorvedžių ir pučiamųjų orkestrų skyriai, kuriuos baigęs, įstojau į J. Tallat Kelpšos muzikos technikumą, vėliau — į Muzikos akademiją, kurią baigiau 1973 m. Esu laimingas, kad dirgavimo specialybės subtilių mokė šviesios atminties prof. H. Perelšteinas. Mano svajonė buvo kada nors su juo susitikti Amerikoje. Deja, spaudoje perskačiau sukrečiančią žinią, jog Maestro esąs jau palaidotas New Yorke.

— Kokias kvalifikacijas įgijote muzikos srityje ir kaip sekėsi jas panaudoti Lietuvoje?

— Daugiau kaip 30 metų dirbau su mišriais ir moterų choralais, kurie dalyvavo

Jonas Samoška.

respublikinėse dainų šventėse, o konkursuose pelnydamas nemažai pirmųjų vietų. Tai prisiminti, retkarčiais pavarčiau konkursuose laimėtų diplomų albumą. Mieli prisimenu Tauragės Skaiciavimo mėsinių gamyklos mišrų chorą ir Palangos, Kretingos bei Alytaus moterų choras. Pastarajame dainavo net 100 moterų! Taip pat ir Vydmantų (Kretingos raj.) mišrų chorą, kuriam vadovavau 14 metų. Su juo dirbdamas, pirmasis sekmingai apgyniau aukštojo mokslo chorvedžio diplomą. Tą faktą paskelbiant, girdėjau ir per „Amerikos balsą“, kai netyčia įsijungiau radijo imtuvą.

Šalia chorvedybos teko dirbti ir administracinį darbą. Grįžęs į Tauragės Muzikos mokyklą, 10 metų buvau jos direktoriumi bei dainų švenčių vyr. dirigentu. Tada atrodė, jog tai buvo mano gyvenimo prasmė ir pašaukimas. Bet likimo keliai atvedė į Floridą...

— Kada atvykote į JAV ir su kokiais sunkumais teko susidurti?

— Susipažinau su Amerikos lietuviu Onute. Susirašinėjome metus laiko. Gavęs iškvieta, nepagalvojau, kad čia bus mano antri namai! Ir štai jau aštuoneri metai esu šeimoje, kurioje nėra pikto žodžio ar nuoskaudų viens kitam. Kaip ir kitiems atvykėliams, ir man Amerika yra laisvės bei demokratijos šalis. Tačiau joje įsikurti nėra taip paprasta. Muziko darbas čia nėra per daug vertinamas. Del to, šalia darbo mokykloje ir privačių muzikos pamokų, teko dirbti ir kitokių pripuolamų darbų. Nesu verslo žmogus, tai apie milijonus nesvajuoju. Tačiau šiandien esame gerai įsikūrę ir verčiamės smulkiau verslu. Didelių užmiejų neturime, nes artėjantis pensinis amžius šnibžda jau neversti kalnų!

— Keletą metų esate dainavę Juno Beach „Dainos“ choro, o dabar esate jo vadovu. Kaip jį vertinate, ir kokias perspektyvas numatote chorui augti bei tobulėti?

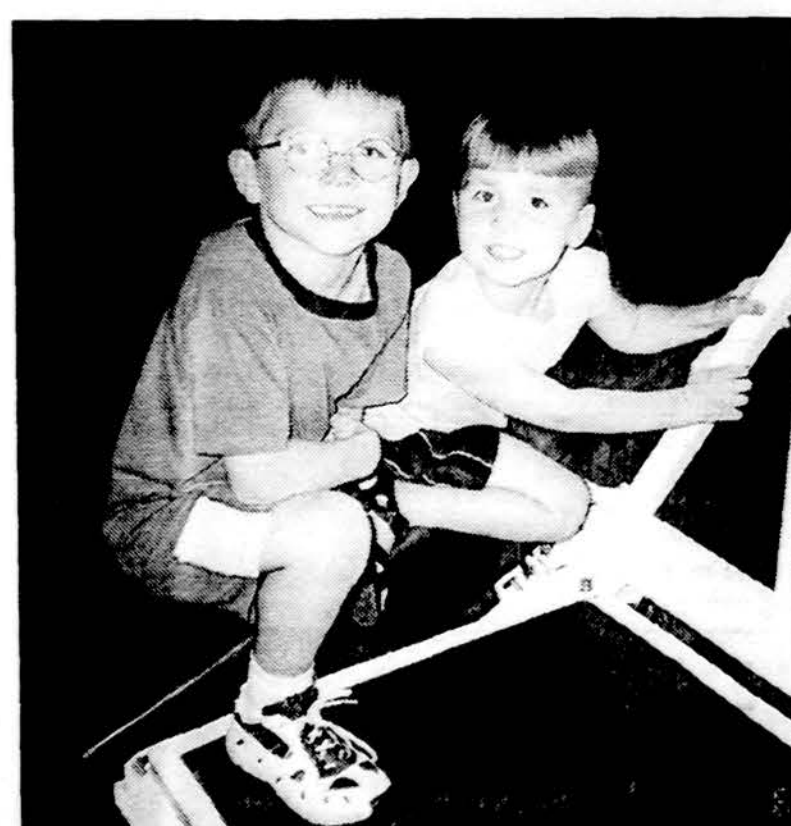
— Mano pirmas rūpestis buvo dirbti su choru. Suzinojau, kad, čia I. Manomaitienės vadovaujamas, „Dainos“ choras šventė savo veiklos dešimtmetį, bet supratau, jog galiu tik padėti dainuoti. Prie choro suorganizavau vyrų ansamblių, su kuriuo pasirodėme įvairiomis progomis. Po 15 metų jubiliejaus, vadovė atsisakė darbo tęsti. Kadangi vienetas man ir aš jam jau buvome pažįstami apie penketą metų, perimti choro vadova-

vimą ir tęsti jo tradicijas nebuvo sunku. Tai draugiškas, atsakomybę ir pareigą jautiantis dainos vienetas! Jaučiamės lyg viena šeima. Tik sunkina dideli atstumai suvažiuoti į repetitijas, patalpų nuoma ir kitos problemos. Dauguma choristų jau savo 80-metį yra atšventę, tačiau jų entuziazmu repetitijose tenka tik džiaugtis.

„Dainos“ choras dažnai atlieka kultūrinės programos Lietuvių Bendruomenės ar kitų organizacijų renginiuose. Arčiau pasiruošimas choro 20-mečiui, o su juo ir nemažai sunkiau sprendžiamų klausimų, ypač naujų balsinų žmonių ir chorą įsijungimo reikalingas. Mano ir choristų bendras noras, kad daina dar darniau skambėtų. Planuoju šalia choro suburti instrumentinę grupę. Vero Beach esanti „Lithuanian Heritage Society“ kviečia chorą ten koncertuoti. Vasario mėnesį, Prezidentų dienos proga, vėl dainuosime amerikiečiams. Gausūs jų aplovismentai šimtmetiui, kad lietuviška daina rado atgarsį ir jį širdyse. O juk tuo būdu populiarinamas ir Lietuvos vardas!

— Teko pastebėti Jūsų pomėgius reikštis įvairiose kitose srityse: valdote kompiuterį, sukuriate video filmus, atliekate medžio apdailos darbus. Kokius planus turite tiems reikalams ateityje?

— Tai mano laisvalaikio dalis. Su tuo susiesiu ir istoriją su pelėdukais. Savo sode Palangoje buvau prisijaukęs varnėnus, kurie pakartodavo mano švilpaujamą paprastą

Antanas Riškus (kairėje) ir Paulius Silionas buvo jauniausi ASK „Lituanicos“ išvykos į Lietuvą dalyviai. I. Tūjonienės nuotr.

melodijas. Padariau kelis įvairaus dydžio namelius ir čia. Vieną rytą negalėjau patikėti — į mane žiūri nuostabių grožio peizaž! Jau ketveri metai vasario mėnesį, tarsi mano gimtadieniui, atskrenda mano laukiami sparnuotieji draugai. Užaugina 2-3 pelėdukus ir vėl atsisveikina. Jie taip prisipratinę, kad paskui sekioja, leidžiasi iš arti filmuojami. Taigi, baigiu sukurto filmą apie paslaptingą pelėdų gyvenimą. Joms gyvenimo kurti filmą apie paslaptingą pelėdų gyvenimą. Joms gyvenimo kurti filmą apie paslaptingą pelėdų gyvenimą.

Su širdgela stebiu šio kolektyvo entuziazmus, matydamas jų didelę meilę ir pasiūlymą dainai bei muzikai, keliantį į repetitijas dešimtis mylių. Nors pašarmoję smilkiniai ir senkanti energija juos verčia daug ko atsisakyti, vis dėlto juos vienija ir, lyg sielos penas, palaiko daina. Dainai reikia tik širdies. Jai amžius — nesvarbu!

Planuoju sukurti video

Kalbėjosi Vincas Šalčiūnas

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Ruošia:
Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulkštienė
2711 West 71 Street, Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; Fax. 773-436-6906

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS IR LIETUVOS VAIKAI

Lietuvos Našlaičių globos komitetas kas savaitę „Draugo“ dienraščio puslapiuose skelbia pavardės aukotojų ir dėkoja jiems už aukas apleistoms bei pagalbos reikalingiems Lietuvos vaikams. Kadangi Amerikos lietuviai yra labai dosnūs ir geraširdžiai, surenkamos nemažos sumos pinigų. Komitetas laikas nuo laiko praneša, kiek ir kam buvo išsiųsta suaukotų pinigų. Šiandieną noretume pranešti, kiek pinigų Lietuvos Našlaičių globos komitetas išsiuntė į Lietuvą vaikams šiais metais.

Komitetas Lietuvoje turi patikėtinius, per kuriuos paramos pinigai yra perduodami vaikams ar jų globėjams. Lietuvos patikėtiniai, išdalinę pinigų, atsiunčia atskaitą komitetui. Kai kurie pinigai įteikiami tiesiogiai šelpiamiesiems, jie ar jų globėjai pasirašo, pinigus gavę. Kadangi vaikai yra šelpiami visoje Lietuvoje, kiti pinigai, atidarius sąskaitą banke, šelpiniesiems persiunčiami ir jų banko sąskaita, o komitetas gauna persiuntimo pakvitavimus. Šiuo metu patikėtiniai Lietuvoje yra: Gražina Landsbergienė, Kaimo vaikų fondas — Regina Švobienė, kun. Algis Baniulis, SJ, kun. Gražulis, SJ — seselė Jūratė Plynytė, kun. Ramašauskas, kun. L. Dambrauskas. Amerikos rėmėjai atsiunčia metams 150 dol. vaikų. Šiuos pinigus komitetas siunčia Lietuvon kas keturi mėnesiai — 3 kartus metuose po 50 dol. v.kui. Kadangi vaikai yra šelpiami tik iki 18 metų amžiaus, nebent Amerikos globė-

jas nori ir toliau tą vaiką remti — leisti į mokslus, tai vaikų skaičius ir vardai keičiasi. Šiais metais šelpiamųjų vaikų skaičius visus metus buvo apie 1,030. Kai kurie rėmėjai atsiunčia daugiau negu 150 dol. — tai dažniausiai dovanos gimimo ar švenčių progai vaikui. Tie pinigai yra suskaičiuojami ir su laiškais, iš kur ir kam persiunčiami, taip pat kam jie yra skirti, persiunčiami.

Š. m. sausio-balandžio mėn. šelpai buvo išsiųsta 59,271 dol., gegužės-rugpjūčio mėn. šelpai — 54,290 dol. ir rugsėjo-gruodžio mėn. — 54,750 dol. Taigi vaikų paramai š. m. jau išsiųsta 169,311 dolerių.

Taip pat Lietuvos Našlaičių globos komitetas turi ir studentų stipendijų sąskaitą. Didžiausias stipendijų aukotojas yra Gražina Liautaud, šiais metais paaugėjusi stipendijoms 32,500 dol. Studentams yra skiriamos 250 dol. stipendijos. Stipendijos yra siunčiamos per Gražiną Landsbergienę, Kaimo vaikų fondą ir Vytauto Didžiojo universitetą Kaune invalidams ir našlaičiams studentams. Spalio mėn. pradžioje buvo išsiųsta į Lietuvą 134 studentams stipendijos: 33,520 dol., 2 stipendijos buvo pasiųstos rugpjūčio mėn. ir dar 3 stipendijos bus pasiųstos šio mėn. gale. Iš viso komitetas šiais metais surinko ir pasiuntė Lietuvos studentams 139 stipendijas. Kiti aukotojai studentų stipendijoms yra: Robert Kraye Houston, TX, — 500 dol., dr. Aldonos Rugienės fondas Lietuvai fonde — 770 dol., Albert Mikutis, Philadel-

Užgavėnių blynai gatvės vaikams Žirmūnų nameliuose, kuriuos globoja Našlaičių globos komitetas.

phia, PA, — 350 dol., ponias, prašiusi pavarde neskelbti — 200 dol. ir prel. dr. J. Prunskio fondas, kurio šių metų procentai — 750 dol., skirti Sibiro tremtinių vaikams Lietuvoje studijuoti. Tuo būdu šiais metais stipendijoms į Lietuvą pasiųsta 34,620 dolerių.

Lietuvos Našlaičių globos komitetas administruoja Almos fondą. Šiais metais komitetas išsiuntė Almos fondui 40,000 dol. Balandžio mėn. buvo pasiųsta 20,000 dol., už kuriuos Almos fondas nupirko Lietuvoje Santariškių universitetinei Vaikų ligoninei vaikams, sergantiems cukriniu diabetu, „Dialysis“ mašiną. Rugpjūčio mėn. buvo pasiųsta 20,000 dol. — Almos fondas nori apdovanoti šv. Kaledų progą Lietuvos mokyklas knygomis. Į šį projektą, kaip Alma Adamkienė pasakojo, įjungiasi ir įvairios Lietuvos įmonės, nes Lietuvoje yra 20,000 mokyklų. Almos fondas šiuo metu remia 35 mokyklas, kurios turi pomokyklinės klases.

Viską sudėjus, šiais metais komitetas jau išsiuntė Lietuvon 243,181 dol. Dar reikia išsiųsti 750 dol. — tai stipendijos Sibiro tremtinių vaikams ir šv. Kaledų progą

dovanos vaikams, kurios kasdien ateina. Kaledinės dovanos vaikams bus išsiunčiamos lapkričio mėn. gale.

Be to, dar mūsų pagalbininkė Laima Antanėlienė Omahoje su skautais ir Omahos lietuviais siunčia keturis kartus po 50 siuntinių didelėms neturtingoms šeimoms. Tą patį daro ir Teresė Landsbergienė su skautėmis Washington, DC — siunčia reikalingoms šeimoms siuntinius.

Visus šiuos pinigus surinkti, suskaičiuoti, padekoti aukotojams ir išdalinti, kam, kas priklauso, atlieka maža grupelė pasišventusių savanorių — rėmėjų. Tai vaikų kartotekos tvarkytoja Dana Bazienė, izdininkas — Albinas Smolinskis, sekretorė Irena Kairytė, pagrindinės kartotekos tvarkytoja — Juozas ir Sigutė Užupiai, paraginimų rašytoja — Regina Jautokaite, studentų stipendijos — Gražina Liautaud, padėkos — Regina Smolinskienė, komiteto nariai Silvija Aleksionienė, dr. Edmundas Ringus, Aldona Šmulkštienė, Jeanne S. Dorr, Teresė Landsbergienė, Laima Antanėlienė ir pirm. Birutė Jasaitienė. Komitetas dirba savanoriškai, be užmokesčio, aukoja savo laiką, darbą ir

sugebėjimus.

Komitetas neremia institucijų ar jose gyvenančių vaikų. Komitetas remia vaikus iki 18 metų, nebent rėmėjas pageidauja juos remti ir toliau. Remia gerus studentus, kai gauna tam reikalui pinigų, remia gausias, tvarkingas šeimas. Remia vaikus, kurie gyvena pas gimines ar svietimose šeimose, kad jie užaugtų tvarkingi ir geri žmonės.

Šiandien ant stalo guli 80 vaikų anketų, kurias atsiuntė Gražina Landsbergienė ir Kaimo vaikų fondas. Anketos vaikų, kuriems reikia paramos. Tikimės, kad atsisiras gerų žmonių ir parems pagalbos prašančius.

Viena pastaba — mus, Lietuvos Našlaičių globos komitetą, dažnai daug kas sumaišo su „Saulutės“ komitetu Lietuvos našlaičiams remti. Tai yra du atskiri komitetai. Lietuvos Našlaičių globos komitetas yra JAV LB Socialinių reikalų tarybos padalinys, įregistruotas kaip ne pelno siekianti organizacija, turi savo IRS numerį ir priklauso JAV Lietuvių Bendruomenės padalinys.

Birutė Jasaitienė

ATKURKIME, KAS SUGRIAUTA

Ukmergės gimnazija, pastatyta 1938 metais pagal inž. arch. F. Bielinskio projektą, buvo viena pačių moderniausių gimnazijų Lietuvoje. Gimnazija pavadinta Lietuvos prezidento Antano Smetonos vardu. Tai savojų laikmečio gražių architektūros formų rūmų su juodo ažuolo ir šliuoto stiklo fasadinėmis durimis, šviesiais plačiais metalo plytelėmis padengtais koridoriais, puošniomis mozaikos grindimis vestibuluose, ažuolo parketu išklotomis klasiomis ir iškilnių sale, patogios sporto salės tinkama krepšiniui, siuvimo, rankdarbių ir kulinarijos mokymui skirtomis patalpomis, atskiromis mergaičių (įėjus dešinėje) ir berniukų (įėjus tiesiai) rūbinėmis, kuriose dviems moksleiviams buvo skiriama

po vieną užrakinamą spintelę rūbams pasikabinti ir šlepetėms bei apavui pasidėti, nes vaikščioti parketu buvo leidžiama, tik apsiavus šlepetėmis. Klasių priešakinėje sienoje, gelsvam apskritimo fone, buvo horeljinis baltas kryžius, o virš jo ovalo rausvame fone — Vyčio baltas horeljas. Priešpriešinėje sienoje-staciakampiame įdubime — prezidento Antano Smetonos portretinis horeljas. Iškilnių salėje aukso auksuotose rėmuose kabėjo prezidento portetas, nutapytas žymaus Lietuvos dailininko Jono Mackevičiaus.

Tokiais gimnazijos rūmais neilgai teko džiaugtis. Pirmosios sovietų okupacijos metais (1940. 06. 15. — 1941. 06. 22), Lietuvai skęstant raudonajame komunizmo tvane, visi

horeljefai klasių ir antrojo aukšto vestibuluose centrinio triptiko dalis — prezidentas Antanas Smetona — buvo užtinkuoti, portretas sunaikintas. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui (1941. 06. 22.), vokiečių kariuomenės per kelias dienas okupavo visą Lietuvą. Vokiečiai pradžioje per daug nesikišo į gimnazijos reikalus. Gimnazijos direktoriaus Prano Naujokaičio nurodymu, nuo visų užtinkuotų horeljefų buvo nukaltas tinkas ir jie atstatyti beveik nesužaloti. Tačiau antrą kartą Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą (1944), gimnazijoje minėti horeljefai buvo iškalti ir sunaikinti, o susidariusios tuštumos užmūrytos. Apskritai gimnazijoje buvo sunaikinta visa tai, kas galėtų priminti Lietuvoje vykusį,

krikščioniškais moralės pagrindais paremtą, gimnazistų patriotinės pasaulėžiūros bei pusiausvyros ugdymą. Tačiau buvusioje aplinkoje išugdyti moksleiviai, praėjus ir pusei amžiaus sugrįžta į ją, kad prisimintų tuos prasmingai praleistus skaisčius jaunystės mokslo metus.

Atvykdami jie teberanda neatstatytas gimnazijoje senienas, kurios ir šiandieną moksleivijos dvasiniam ugdymui turėtų labai svarbios reikšmės. 2000 metais, susirinkę į Ukmergės Antano Smetonos gimnaziją paminėti 55-sius tos gimnazijos baigimo metus, jos absolventai, matydami vietoje buvusį horeljefą užtinkuotą plynę, o salę be prezidento portreto, nutarė savo išgalėmis padaryti pradžią gimnazijos praradimams atkurti. Bendraklasiai paakinti, buvę klasių seniūnai — Sofija Jelionienė, Milda Vaškevičienė ir Romualdas Baltrušis ryžosi veikti. Buvęs bendraklasis dailininkas prof. V. Karatajus, kurio piešiniai puošdavo klasių dar būnant gimnazistu, dabar, paprašytas nutapę prezidento Antano Smetonos portretą. Užbaigtą kartu su savo sūniumi atvežė į Ukmergės Antano Smetonos gimnaziją ir įnešė į direktorės L. Dzigienės kabinetą tuo metu, kai vyko posėdis su Švietimo ir mokslo ministerijos atstovais.

Toks 1945 metų absolventų atsivimas ir rūpinimas

sis sava buvusią gimnaziją, padarė posėdžio dalyviams malonų įspūdį. Prezidento portreto visas finansines išlaidas padengė toli nuo tėvynės gyvenanti JAV Sofija Jelionienė. Tai jos nuoširdi dovana savo gimnazijai. Nutapytas prezidento portretas, tai pirmas okupantų sunaikintų gimnazijoje senienų atstatymo žingsnis. Neatidėliojant norėtųsi atkurti triptiko viduriniąją dalį ir galbūt kitas meno vertybes klasių. Šių eilučių autoriui teko dėl horeljefo atstatymo kalbėti su Ukmergės rajono mere J. Akstinavičiene, Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos direktore L. Dzigiene bei laišku informuoti gimnazijos mokytojus. Visi pritarė atkūrimo projektui. Horeljefą (170X 350 cm) atkurti ėmė jaunas skulptorius Kęstutis Krasauskas, rekomenduojamas skulptoriaus prof. K. Bogdano. Dabar svarbiausia surinkti dar trūkstamus 3,700 litų. Norinčius paremti prašytume siųsti aukas adresu:

Ukmergės A. Smetonos gimnazijos direktorei Liucijai Dzigienei, Basanavičiaus g. 6-27, 4120 — Ukmergė, Lithuania-Lietuva; arba kam būtų patogiau adresu: Ms. Sofija Jelionis, 7206 Whittier Dr., Darien, IL 60561-3728, USA.

Prof., hab. dr.
Romualdas Baltrušis,
buvęs Ukmergės A.
Smetonos gimnazijos
mokinys

SOVIETINĖJE NEŽINIOJE DINGĘS PULKININKAS

Rugpjūčio 7 dieną sukako 105 metai, kai gimė Lietuvos kariuomenės 1-ojo pestininkų LDK Gedimino pulko vadovs pulkininkas Leonas Gustaitis. Jis gimė 1897 m. Marijampolės apskrityje, Jiestrakio kaime. Po pradžios mokyklos įstojo ir 1915 metais baigė Veiverių mokytojų seminariją. Mokytojav Marijampolės apskrityje. Po 1918 m. Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto paskelbimo ėmus gresti pavojui Lietuvos valstybingumui, 1919 m. pradžioje jis savanoriu įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, tačiau dalyvauti kovos veiksmuose neteko, nes buvo paskirtas mokyti į Karo mokyklą, kurią baigė su II laipsnio karininkais. Siekdamas aukštesnio karinio išsimokslinimo, baigė Turino (Italija) karo akademiją. Dėstė pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokykloje Kaune, buvo Kariuomenės štabo II skyriaus viršininku.

1936 m. balandžio 8 d. pulkininkas L. Gustaitis, Lietuvos Respublikos prezidento A. Smetonos įsakymu, buvo paskirtas tuomet Ukmergėje dislokuoto 1-ojo pestininkų LDK Gedimino pulko vadu.

1939 m., pasirašius savitarpio pagalbos sutartį tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, plk. L. Gustaitis gavo įsakymą su savo pulku vykti į Vilnių. Po poros savaičių į Vilnių persikėlė ir jo šeima.

Tai buvo aukšto intelekto, griežtos moralės, galantiškas, labai išsilavinęs, mokytojas, NKVD dokumentų išaiškėjo, kad plk. L. Gustaitis buvo teisiamas 1941 m. rugpjūčio 27 dieną, tačiau už ką ir kokia bausmė buvo nubautas, iki šiol neišaiškinta. Manoma, kad plk. L. Gustaitis po teismo buvo slapta išvežtas į vieną atokesnių Rusijos kareivių, kur ir buvo nužudytas.

Tokio likimo — „dingęs be žinios“ po sovietinės okupacijos susilaukė dešimtys Lietuvos kariuomenės karininkų, puskarininkų, karių, Šaulių sąjungos narių...

Paruošė
Stasys Ignatavičius

Pulk. Leonas Gustaitis.

Po sovietinės okupacijos jis buvo paliktas tarnauti 29-ajame teritoriniame korpuse, bet dėl mokslo Italijoje (mokesi Musolinio valdymo laikotarpyje) ir komandiruotės 1933 metais į Vokietiją, kai į valdžią buvo atėjęs Hitleris, L. Gustaitis buvo nuolat enkavedistų stebimas ir tai jis jautė, pasakojo savo šeimos nariams ir artimiesiems.

1940 m. gruodžio 28-osios naktį pulkininkas L. Gustaitis buvo iškviestas į štabą, iš kurio į namus jis niekad nebegrįžo. Iš pradžių kalėjo Lukiškėse, vėliau buvo pėrgabentas į Rygos kalėjimą, o dar vėliau — dingo be žinios...

1962 m. sovietinė valdžia jį reabilitavo... po mirties. Iš sovietmečių laikų išlikusių NKVD dokumentų išaiškėjo, kad plk. L. Gustaitis buvo teisiamas 1941 m. rugpjūčio 27 dieną, tačiau už ką ir kokia bausmė buvo nubautas, iki šiol neišaiškinta. Manoma, kad plk. L. Gustaitis po teismo buvo slapta išvežtas į vieną atokesnių Rusijos kareivių, kur ir buvo nužudytas.

Tokio likimo — „dingęs be žinios“ po sovietinės okupacijos susilaukė dešimtys Lietuvos kariuomenės karininkų, puskarininkų, karių, Šaulių sąjungos narių...

Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos portretas, nutapytas dail. prof. V. Karatajaus 2001 m.

Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos antrojo aukšto vestibulyje buvusios centrinės triptiko dalies padidinta fotonuotrauka, originalo, padaryto 1940 04 06, dydis yra 6x9 cm.

Siūlo darbą

Ieškoma auklė/namų šeimininkė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Išdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.

Geras atlyginimas. Būtinai anglų kalbos žinojimas. 2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.

Reikalingi mūrinkai ir pagalbiniai darbininkai. Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Ieško darbo

Perku darbą prižiūrėti senelius. Moku už dvi savaites. Tel. 312-804-2737.

Ieškomi darbininkai valymo darbams. Turi turėti savo transportą ir važinėti greitkeliais į vakarinius priemiestius. Skambinti po 6 v.v., tel. 815-439-0037.

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pagaudinai vyrai. Atlyginimas nuo \$1.500 iki \$1.800. Tel. 615-554-3161.

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms kompanijoms ir namų ruošos darbininkams. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

ALL CARE Employment Agency Tel. 773-736-7900.

Experienced caregivers needed for live-in jobs in Wisconsin. References, drivers license, SS# require. Medical background, work permit helpful. Call 262-657-8467.

Housekeeper \$10/h. Must speak English, must have good references. Full or part time. Gold coast location. Tel. 312-255-1197 or 312-255-1919.

Išvairūs

LIETUVA 2002

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ

Iš New Yorko, Chicago, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos bei kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- * Mašinų rezervacijos Vilniuje
- * Viešbučiai
- * 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

VYTIS TRAVEL

40-24 — 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB SITE:
WWW.VYTISTOURS.COM

Always With Flowers

- Gėles į Lietuvą (1-2 biznio dienos)
- Vestuvines ir progines puokštes (vestuvinių puokščių konsultavimas — nemokamas)
- Salių, stalų ir baldų dekoravimas įvairioms progoms su 20% nuolaida
- Žolynų ir kapų tvarkymas
- Gėles visoms progoms
- Krepšeliai ir vainikai laidotuviams
- Pristatome JAV, Lietuvoje ir pasaulyje
- www.alwayswithflowers.com

8015 W. 79 St. Justice, IL 60458; Tel. 888-594-6804

Siūlo mokytis

CERTIFIED DENTAL ASSISTING PROGRAM

- DENTAL ASSISTANT
- ADA CODES
- RECEPTIONIST

General Dentistry - Pediatric Dentistry - Laser Dentistry
Oral Surgery-Orthodontics - Root Canal Crown & Bridge - Dentures - Implants

- Teorijos ir praktikos užsiėmimas veda specialistai, turintys ilgiametę patirtį
- Padedame sudaryti reziumė ir praėti interviu
- Padedame įsidarbinti
- Mokslas trunka 2 mėnesius

Tel. 847-401-3200

195 Arlington Heights Road, Suite 160, Buffalo Grove, IL 60089

Namų remonto ir statybinės paslaugos

Amber construction Co. Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento „plumbing“ bei kiti namų remonto darbai. „Licensed, insured, bonded“ Skambinti Sigitui, tel. 773-767-1929.

A & S 24 HRS, 7 DAYS
773-531-1833
312-371-1837

FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų visapusiškas aptarnavimas ir instaliacija
Vandens šildytuvai
Kaminai
Gariniai boileriai
Centrinė šildymo sistema

Rūšių, virtuvų ir vonių įrengimas, keramikos plytelės, grindys, dažymai iš lauko ir vidaus. Tel. 708-955-1392; 708-460-9338, Gintaras.

Medžio darbai, elektra, santechnika, grindys, dažymas... Aukšta darbų kokybė, žemos kainos.

ŽILVINAS VENCIS contractor
312-388-8088; 773-254-0759; 312-493-8088

Išvairūs

Krautuvelė „LIETUVELĖ“

Tik už \$85 parduodamos bulvių tarkavimo mašinos. Duodame garantiją. UPS siunčiame į kitas valstijas. Platus asortimentas ir kitų prekių. Taip pat galite užsisakyti ir naują, 2001 m. „Visuotinę Lietuvos Enciklopediją“. Jaunimo centre prekiaujame tik savaitgaliais, o kitomis dienomis ir savaitgaliais — 5741 S. Harlem Ave. Tel. 847-845-3972.

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.).

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTIAMI LAIVU IR AIR CARGO
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel. 800-775-7363, 708-599-9680
www.atlanticexpresscorp.com
2719 W 71 St, Chicago, IL 60629
Tel. 888-615-2148, 773-434-7919

MAZEIKA TRAVEL

4724 W. 103rd St. OAK LAWN, IL 60453 • 708-422-7900

KELIONIŲ IR ATOSTOGŲ AGENTŪRA • WWW.MAZEIKA.COM

BICENT INSURANCE AGENCY

4315 W. 63rd St. CHICAGO, IL 60629 • 773-735-3400

4724 W. 103rd St., OAK LAWN, IL 60453 • 708-422-3922

DRAUDIMO AGENTAI

VALGYK KUGELI!!!

Sudėtis: tarkuotos bulvės, pienas, lašinukai, druska, prieskoniai. 2 svarai tarkuotų bulvių sudedama į Indą, įpilama pieno, įdedama pjaustyti lašinukai, druskos, prieskonių ir sumušama. Kepama 1 val. įkaitintoje orkaitėje. Valgoma su grietine.

Lietuviška bulvių tarkavimo mašina Tik \$85.

UPS ČIKAGOJE Į NAMUS — NEMOKAMAS

Tel. 773-875-6232.

Siūlo mokytis

B & DA

B & DA — vienintelė legali dantistu asistentų mokykla Čikagoje, kuri garantuoja pagalbą įsidarbinant

Mokykla ruošia šiuos specialistus:

- Dantistų asistentus, turinčius kompiuterio ir medicininių sąskaitų žinių
- Medicinos asistentus ir medicinines sąskaitas

Šios mokyklos studentai gali lankytis nemokamas anglų kalbos pamokas. Jėgu jūs praradote darbą ar turite mažas pajamas — galimas nemokamas apmokymas.

Du mėnesiai — ir jūs rankose pūki specialybę!
847-652-8545; 847-361-4194
8011 Lincoln, Skokie

Paslaugos

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBE
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖJĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug su taupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikalbesite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Draudimo paslaugos

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBES DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STATE FARM INSURANCE DRAUDIMAI

Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos Agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos - kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn
708-423-5900

Išvaigus — visada apsidraudę!
• Sveikatos ir gyvybės draudimai
• Kitių ligų draudimai (vežio, sirdies ir tt.)
• Nelaimingų atsitikimų draudimai
• Pensinijai planai

Visas šias paslaugas rasite vienoje stabiliausių ir seniausių draudimo kompanijų

Western-Southern Life & Financial Company, įkurtoje 1888 m. Susikalbesite lietuviškai, paskambinę licenzijuotai atstovei Nijolei Stefanai.

Tel. 773-736-3272, ext. 130; 708-456-5897 (namų); 708-769-5897 (mob.).
4610 W. Diversey Ave., Suite C, Chicago, IL 60639-1829.

Klientų pagaudavimui atvykstate į namus.

Kirpėjų paslaugos

KIRPĖJA, turinti didelę darbo patirtį, kerpa vyrams ir moterims, atlieka cheminį sušukavimą, dažo plaukus, antakius, blakstienas. Pagal pageidavimą atvyksta į kliento namus.
Tel. 773-918-0851; 773-844-3649, Regina

NEKILNOJAMASIS TURTA

Teikiu paslaugas parduodant ar perkant namus, butus, žemės sklypus. Veltui įkainoju nekilnojamą turtą. Galiu tarpininkauti gaunant finansinę paskolą.

O'FLAHERTY REALTORS & BUILDERS, Inc.

Kompanija pagal jūsų užsakymą stato naujus namus.
GRAŽINA JONAVIČIENĖ
708-430-1000
708-598-6501
mob. 708-203-5242
jonavicius@home.com

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Kraustymosi paslaugos

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas Čikagoje ir į kitas valstijas.
GEDIMINAS
708-387-9144

Siūlo išnuomoti

Priimu gyventi pagyvenusio amžiaus žmogų. Gera priežiūra, skanus maistas.
Tel. 773-284-9467.

Nebrangiai išnuomojamas 2 mieg. butas su baldais „basement“, gerame rajone, 2 asmenų šeimai arba 1 ar 2 vyresnio amžiaus žmonėms. Galima nuomoti po kambarį. Atskiras įėjimas, geras susisiekimas, naujas remontas.
Tel. 630-734-0023.

Išnuomojamas apšildomas 4 kambarių. 1 mieg. butas 67 & Whipple apyl. \$415 į mėn. + „security“
Tel. 773-434-4543

Butukai pensininkams. Modernūs, erdvūs, savarankiški tvarkytis. Gražioje aplinkoje. Marjos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia progą, kreipkitės:
Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277

Siūlo finansavimą

FINANSUOJAME NAMUS 46 VALSTIJOSE
MINDAUGAS 800-624-7434
MIBubliauskas@eburnet.com

CENDANT

Mortgage

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get from Chicago to Vilnius? As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

PO 15 METŲ: ĮVYKIUS VILNIUJE PRISIMINUS

1987 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje prie A. Mickevičiaus paminklo įvyko mitingas pasmerkti 58-ąsias Molotovo-Ribbentropo pakto metines. Po R. Kalantos susidėjimo įvykių neramumų Kaune iki Sąjūdžio įsteigimo tai buvo bene masiškiausias lietuvių pasireiškimas kovoję prieš sovietinę okupaciją. Šiame suka 15 metų nuo šio istorinio įvykio, kurį norisi prisiminti.

Mintis organizuoti minėjimą, kurio metu pirmą kartą Lietuvoje viešai pasmerkti Stalino-Hitlerio suokalbį prieš Europos tautas, tolimesnės jo pasekmės ir iškelti viešumai istorinę tiesą, kilo kovojoji už Lietuvos išsivadavimą, disidentui Antanui Terleckui. Apie šią idėją ir minėjimo organizavimą jis mintimis pasidalino su politiniais kaliniais Vytautu Bogušiu, Jonu Volungevičium, Jonu Protusevičium ir Juliu Sasnausku, su kuriuo dar 1979 m. rugpjūčio 23 d. parengė 45 pabaltiečių memorandumą, kurį išsiuntė tuometinių Sovietų Sąjungos, VFR, VDR vyriausybė bei Jungtinių Tautų vadovams. Už šio memorandumo parašymą A. Terleckas ir J. Sasnauskas 1980 m. buvo nuteisti į įvairiam laikui kalėti ir iškentėti tremtį Sibire.

Pirmasis minėjimo organizatorių pasitarimas įvyko rugpjūčio 4 d. V. Bogušio sodo namelyje prie Salininkų. Tą dieną buvo švenčiamas V. Bogušio žmonos Virginijos gimtadienis. Tai buvo gera prielaida be įtarimo jiems susitikti.

Aptarus minėjimo detales, pasisakymų temas ir organizacinius reikalus, bene opiausias to vakaro klausimas buvo dėl minėjimo vietos. Ilgai svarstytos įvairios vietos, kol apsisistota prie J. Sasnausko pasiūlymo minėjimą organizuoti skvere prie netoli Šv. Onos bažnyčios neseniai atidengto paminklo poetui A. Mickevičiui. Tai buvo patogi iš visų pusių pasiekti vieta.

Rytojaus dieną organizatoriai, prie kurių prisijungė disidentai Petras Cidzikas ir Nijolė Sadūnaitė, paruošė tekstą, kurį atmintinai išmokusi tuo metu Lietuvoje viešinti tautietė iš JAV Milda Palubinskaitė, turėjo išplatinti Laisvojo pasaulio spaudoje bei radijoje. Tekste geros valios tautiečiai buvo raginami taikiai mitingui ir susibūrimui pagerbti Stalino-Hitlerio sandėrio aukas ir pasmerkti prieš 58 metus pasirašytą pakta. Remiantis išlikusiais KGB dokumentais, šis tekstas Vakarų radijo bangomis buvo paskelbtas jau rugpjūčio 7 dieną.

Pasklidus informacijai apie ruošiamą minėjimą, sujudė LKP, sovietinio saugumo ir vidaus reikalų ministerijos Lietuvoje vadovai. Rugpjūčio 17 d. buvę aukšti KGB ir VRM pareigūnai susitiko pas LKP CK antrąjį sekretorių Nikolajū Mitkiną. Susitikimo metu buvo kalbama apie A. Terlecko bei jo bendraminčių ruošiamą akciją ir aptartas galimybės ją sužlugdyti.

Rugpjūčio 22 d. LKP CK biuras minėjimui sužlugdyti apklausos būdu priėmė nutarimą „Dėl Vakarų specialiųjų tarnybų kurstomos ideologinės diversijos demaskavimo ir sutrukdymo“. Jau kuris laikas LKP funkcionieriai dėjo daug pastangų, kad Lietuvos žmonės patikėtų, jog A. Terlecko ir jo šalininkų organizuojamas minėjimas yra Vakarų specialiųjų tarnybų užsakymas, o jo organizatoriai — šių tarnybų agentai.

Minėjimo išvakarėse LKP Vilniaus miesto komitetas sušaukė specialųjį pasitarimą, kurio metu žemesnio rango partijos padalinių vadovams buvo aiškinama apie „provokacines prieš akcijos demaskavimą“. Iš patikimų partijos narių bei komjaunuolių buvo atrinktas ir sudarytas aktyvas (apie 30 žmonių), kuris turėjo pravesti aiškinamąjį darbą tarp minėjimo dalyvių.

Tuo tarpu KGB akylai stebėjo anksčiau už pasipriešinimą sovietinei valdžiai teisus asmenis, kurie, pagal LKP dokumentus, dar buvo laikomi priešaisiais elementais. LKP dokumentuose buvo nurodytos A. Terlecko, N. Sadūnaitės, J. Sasnausko, šiaulietio politinio kalinio Jono Petkevičiaus ir kitų pavardės. Prieš šiuos žmones sovietinis saugumas panaudojo „operatyvines galimybes daryti drausminančią įtaką“.

Taip pat buvo paruoštas planas „KGB ir VRM jėgoms užtikrinti valstybės saugumą ir visuomeninę tvarką“. Buvo nutarta, kad minėjimo teritoriją VRM pajėgos apsups dviem sąlyginiais žiedais.

Pagal planą, 50 saugumo bei vidaus reikalų sistemos darbuotojų, nekrinant į akis, turėjo veikti pačioje susibūrimo vietoje. Operatyvinio štabo žinioje buvo 40 KGB ir 110 VRM pareigūnų. Padėčiai pasitrušėjus, į veiklą turėjo būti įtrauktas ir rezervinis vidaus kariuomenės batalionas, kuris komandos lauk VR ministerijos patalpose.

LKP CK biuro dokumente buvo rašoma: „Sambūrio vieta ir jo dalyvių į vaizdo juostą atvirai įrašinė Lietuvos televizija. Tai bus panaudota kaip išėjimo į priemonę, nes nacionalistai ir panašūs elementai bijo vėšumos ir demaskavimo. Taip pat bus atliktas ir slapas provokacinių pasisakymų foto-kino ir garso dokumentavimas“.

Represinėms struktūroms buvo nurodyta minėjimo metu nesiimti jokių administracinio poveikio veiksmų.

Tame pat LKP CK biuro dokumente taip pat buvo rašoma: „Jeigu atskiri priešiški elementai po sambūrio kitose miesto vietose bandys pažeisti viešąją tvarką, jiems bus pritaikytos administracinio poveikio priemonės. Manome, jog sambūrio vietoje tokių priemonių taikymas yra netikslingas, nes užsienio korespondentai ir respubliką atvažiuo, laukdami galimų susidūrimo tarp demonstrantų ir administracinių organų atstovų, kad galėtų tuos įvykius panaudoti antitarybinei kampanijai“.

LKP vadovai taip pat nutarė, kad mitingas sutrauktų kuo mažiau žmonių ir Vilniuje jo metu būtų kuo mažiau užsieniečių. LKP CK biuro nurodymu, atokiau nuo mitingo vietos tuo pačiu metu buvo organizuota daugybė renginių — mugė Vingio parke, įvairios varžybos ir populiarių estrados kolektyvų koncertai. Užsienio šalių sportininkų ir menininkų pasirodymai buvo planuoti taip, kad mitingo dieną Vilniuje jų nebūtų. Vilniaus senamiestį tą dieną turėjo aplenkėti ir sąjunginių respublikų turistų ekskursijos. Buvo atsiurbta ekskursijų ir iš kitų Lietuvos miestų bei rajonų. Tas padaryta per LKP miestų ir rajonų komitetus. LKP CK biuras nurodė „visus mobilizuoti derliaus nuėmimui ir kitų liaudies ūkio klausimų sprendimui“.

Sovietiniai Lietuvos vadovai gerai pasiruošė būsiančiam minėjimui ir laukė jo eigos bei pasekmių.

Apie 1987 m. įvykius Vilniuje kalba buvusi sovietinių persekiojimų aukta Nijolė Sadūnaitė.

J. Ivaškevičiaus nuotrauka.

Rugpjūčio 23-įjį prasidėjo nenumatytu skaudžiu įvykiu. Kunigas S. Valiukėnas Šv. Mikalojaus bažnyčioje aukėjo Mišias. Išvakarėse savo artimiesiems jis buvo kalbėjęs, kad Mišių metu paragins žmones po pamaldų eiti prie paminklo ir organizuojamą mitingą. Tačiau tai padaryti kunigui nebuvo lemta, pačioje Mišių pradžioje jis krito negyvas, širdies smūgio ištiktas.

Netikėta kunigo S. Valiukėno mirtis prisilėgė žmones, kurie ir taip jau jautė nerimą ir visuomeninę tvarką. Buvo nutarta, kad minėjimo teritoriją VRM pajėgos apsups dviem sąlyginiais žiedais. Pagal planą, 50 saugumo bei vidaus reikalų sistemos darbuotojų, nekrinant į akis, turėjo veikti pačioje susibūrimo vietoje. Operatyvinio štabo žinioje buvo 40 KGB ir 110 VRM pareigūnų. Padėčiai pasitrušėjus, į veiklą turėjo būti įtrauktas ir rezervinis vidaus kariuomenės batalionas, kuris komandos lauk VR ministerijos patalpose.

Po pamaldų iš bažnyčios į minėjimo vietą suskubo apie 100 žmonių. Jie ėjo susikaupti eisenai, kuriai nekilus Senamiestyje suburtos gausios milicijos ir sovietinio saugumo pajėgos. Pasibaigus Mišioms Šv. Onos bažnyčioje, daugelis žmonių prisijungė prie minėjimo dalyvių. Nemažai žmonių mitingo organizatorių jau laukė netoli A. Mickevičiaus paminklo. Neoficialiais duomenimis, į mitingą surinko apie 200 žmonių.

Mitingo rengėjai buvo nutarę, kad mitingas pradės P. Cidzikas, tačiau netikėtai pirmoji prabilo politinė kalinė N. Sadūnaitė, kuri savo pasisakymuose ragino prisiminti stalinizmo ir hitlerizmo aukas, ragino susirinkusius reikalauti, kad būtų paskelbtas ir atšauktas Molotovo-Ribbentropo paktas, prašė atleisti skriaudikams ir šmeižikams — kagebistams, milicininkams, laikraštininkams ir kt. Ji pirmoji užgiedojo „Tautiška giesmę“, kurios žodžius įsijungė visi sambūrio dalyviai. N. Sadūnaitės kalbą ne kartą pertraukė plojimai ir pritari- mo šūkiai, mitingo dalyviai ją apmetė geleimis, glebesciavo ir bučiavo. Jos kalbą įkvėpė kitus minėjimo organizatorius ir dalyvius, kurie, jau mažiau kreipdami dėmesį į nukreiptus fotoaparatus ir filmavimo kamerų objektyvus, minioje šmirinėjantį pažįstamus kagebistų veidus, vis drąsiau savo kalbose pasisakė apie pak- tą, okupaciją, genocidą, nekal- tas aukas, Gulago lagerius. Minėjimo dalyviai skandavo laisvės šūkius, giedojo gies- mes, kalbėjo maldas.

Praėjus po mitingo trims dienoms, buvo sušauktas LKP CK biuro posėdis, kurio metu komunistiniai vadovai pripa- žino, kad per kai kurių as- menų aplaidumą, nebuvo rei- kalingų priemonių sutrukdyti organizuoti nacionalistų sam- būrį.

Dar po kelių dienų buvo sušauktas specialusis LKP CK biuro posėdis, kuris priėmė svarbiausių priemonių demas- kuoti antisovietinio sambūrio organizatorių planą. Šio plano įgyvendinimui buvo su- daryta speciali komisija, ku- rios sudėtinį jėgą P. Griškevi-

čius, A. Brazauskas, N. Mitki- nas, A. Macaitis, E. Eismun- tas ir kiti LKP, KGB ir VRM funkcionieriai. Komunistini- ams vadovams KGB pateikė aktyviausių mitingo dalyvių sąrašą, kuriame buvo minimi 88 asmenys.

Netrukus, pagal LKP CK biuro planą, buvo imtasi re- presijų prieš aktyviausius mi- tingo dalyvius. Galingą kam- paniją prieš mitingo dalyvius surengė spauda, radijas ir te- levizija. Daugelis žmonių buvo priversti „savo noru“ išeiti iš darbo arba paprasčiausiai bu- vo atleisti. Tarp tokių buvo A. Šalaševičius, A. Petiukėnas, aktorius ir poetas K. Genys, G. Šimonis, S. Sakalauskas ir kiti. N. Sadūnaitė, kunigas R. Grigas, kunigas R. Puzonas, V. Jančiauskas buvo pagrobti, jėga įsodinti į kagebistų au- tomobilius, kur jie patyrė fizi- nį bei moralinį susidorojimą. Jiems teko kentėti priverstin- es „ekskursijas“ Lietuvos ir Baltarusijos rajonų keliais, kurios N. Sadūnaitė tęsė 30 valandų, kunigui R. Grigui pavo- nes ne parą, vos ne 20 valandų kagebistų saviavė ir terora- iškentė kunigas R. Puzonas.

V. Jančiauskas prie pat savo namų buvo sulaikytas ir jėga įgrūstas į automobilį, žiauriai sumuštą ir be sąmonės iš- mestas miške. Tik rytojaus dieną jis, kamuojaamas skaus- mų, pasiekė Vilnių. Daugelio mitingo organizatorių namuo- se buvo padarytos kratos, jiems taip pat teko patirti so- vietinių saugumiečių pažemi- nimą ir smurtą.

Ką po 15 metų, galėtų pasa- kyti buvę LKP CK biuro funk- cionieriai, KGB ir VRM pa- reigūnai, kurių ne vienas dabar užima aukštas pareigas ar turi gerą darbą, vykde LKP CK biuro planą ir susidoroję su 1987 m. rugpjūčio 23 die- nos mitingo organizatoriais ir dalyviais, kurių ne vienas jau yra miręs?

Apie 150 žmonių, kurių tarpe buvo 1987 metų mitingo organizatoriai ir dalyviai, poli- tinių partijų bei visuomeninių organizacijų atstovai, Vilniaus gyventojai ir svečiai, rugpjūčio 23 dieną susirinko prie A. Mickevičiaus paminklo pami- neti pirmą kartą Lietuvoje įvykusį Molotovo-Ribbentropo pakto pasmerkimo mitingo 15-metį ir atidengti tai datai skirtą paminklinį akmenį, ku- rio pastatymui lėšų neskyrė

Stasys Ignatavičius

Prel. Alfonsas Svarinskas kalba miniai, susirinkusiai prie Adomo Micke- vičiaus paminklo Vilniuje prisiminti 1987 metų įvykius.

J. Ivaškevičiaus nuotrauka

DRAUGAS, 2002 m. spalio 12 d., šeštadienis

7

Sportas

ŠEŠTOSIOS „LITUANICOS“ RUNGTYNĖS

Ir šį sekmadienį, spalio 13 d., 3 val. p.p. „Litanicos“ vy- rų pirmoji futbolo ekipa turės pirmenybių rungtynes Lemon- te (aikštėje prie Pasaulio lietu- vių centro). Lietuvių varžovas — pajėgi „Green-White“ vie- nuolike, kuri lengvai taškų neatiduoda. Todel yra laukia- ma įdomi ir aštri kova.

Tai bus šeštasis šio rudens rato pirmenybinių susitiki- mas. Kaip žinome, visus pen- kis ankstesnius laimėjo „Litanicos“ vyrai, šiame rate pasiekė savotišką pergalę re-

kordą. Reikia manyti, kad ir ateinančio sekmadienio rungtynės baigsis lietuvių pergale. O kad taip įvyktų, reikia gau- sesnio žiūrovų skaičiaus, ku- rie galėtų paraginti lietuvių futbolininkus pergalei.

Futbolo mėgėjai yra labai kviečiami ir laukiami. Kaip vi- sada, — bus įvairios atgaivos bei užkandžių. Kadangi gra- žūs rudens orai jau neilgai tę- sis, tai šis sekmadienis gali būti vienas iš paskutiniųjų šiltesniųjų šiame.

E. Š.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA**
Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)
GERALD F. DAIMID
4330 So. California 10727 S. Pulaski Rd.
5948 S. Archer Ave.
5200 W.95 St. 9900 W.143 St.
Oak Lawn, IL. Orland Park, IL

LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS
HICKORY HILLS, 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK, 6541 S. KEDZIE AVE.
ORLAND PARK, 9900 W. 143 St.
ALL PHONES
1-708-430-5700

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
MARQUETTE PARK 2533 W. 71 St.
CICERO 5940 W. 35 St.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 St.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

VANCE FUNERAL HOME
FUNERAL DIRECTORS
SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
CICERO, 5645 W. 35 Street
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 5858 W. ROOSEVELT Rd.
ALL PHONES
1-708-652-5245

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvių fondo 40 metų istėgimo sukakties pokylis vyks lapkričio 9 d., šeštadienį. Pasaulio lietuvių centro di-džioje saleje. Gros Lietuvos Valstybinis Vilniaus kvartetas, bus įteikta dr. A. Razmos vardo fondo premija, paskirta muzikos srityje. Šokiams gros broliai Švabų orkestras. Pokylio bilietus užsakykite skambindami ir LF raštinę tel. 630-257-1616.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių susirinkimas vyks spalio 20 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. Jaunimo centre Čikagoje. Prašome visą visuomenę dalyvauti. Susirinkimą rengia Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugija.

JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba sveikina Birutę Jasaitienę su Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Metų moters žymeniu.

LFK „Lituanicos“ 52-sis metinis pobūvis yra rengiamas spalio 19 d. Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje saleje. Čia bus pasižymėjusių narių pagerbimas ir apdovanojimas, šalta ir karšta vakarienė, šokiai, grojant brolių Švabų orkestrui. Registracija reikiama iki spalio 15 d., skambinant Laimai Glavinskienei tel. 630-323-6302.

Blynų pusryčiai Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje ruošiami šį sekmadienį, spalio 13 d., po 8, 9, 10:30 val.r. šv. Mišių.

Šv. Kalėdos jau ne už kalnų!

4545 W 63rd St., Chicago, IL 60629

Siuntinius, dovanas ir pinigus į Lietuvą ruoškite iš anksto – išvengsite prieššventinio susigrūdimio ir nepatogumų.

Transpak palankiomis sąlygomis aptarnauja lietuvių nuo 1987 m.

TRANSPAK

Tel. (773) 838-1050

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629

TEL.: 773-585-9500

DARNUS DF NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Devintasis Draugo fondo narių metinis suvažiavimas, vykęs 2002 m. spalio 5 d. Čikagoje, Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, buvo aktyvus narių dalyvavimu veiklos diskusijose ir darnus sprendimų priėmimas dėl tolimesnės finansinės paramos „Draugo“ leidybai bei paties Draugo fondo veiklos.

Per Ameriką ir Kanadą pakliudę ir net Lietuvoje gyvenantys Draugo fondo nariai dėl atstumų negausiai atvyko į suvažiavimą, tačiau raštu, per pasisakymus ir įgaliojimus suvažiavime dalyvavo 1,632 balsai arba 34 nuošimčiai nuo visų 5,010 balsų skaičiaus Draugo fonde.

Atlikus narių registraciją 9 val. r., kurią tvarkė Algirdas Čepėnas ir Antanas Valavičius, suvažiavimą pradėjo DF tarybos pirm. Bronius Juodelis, visus pasveikindamas ir invokacijai pakviestas kun. Viktorą Rimšę. Trumpa malda jis prašė Kūrėjo palaimos visiems DF nariams ir rėmėjams ir visiems DF darbuotojams bei šiam suvažiavimui.

Suvažiavimą sveikino „Draugo“ vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė, linkėdama Draugo fondui ir toliau nepailstamai telti finansinę paramą dienraščio „Draugo“ leidybai. Sveikino ir „Draugo“ leidybų valdybos pirm. Marija Remienė, išskeldama sunkią „Draugo“ leidybos padėtį dėl mažėjančių leidybos pajamų, prenumeratoriams vis dau-

giau ir daugiau iškeliaujant į Amžinybę, naujiems neužpildant paliktų tuščių vietų. Šiuo atveju didesnė finansinė Draugo fondo parama „Draugo“ leidybai bus dar labiau reikalinga ateityje.

Suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviestas DF direktorius Vaclovas Momkus ir sekretoriai — Aldona Šmulskienė.

Atlikus aštuntojo suvažiavimo protokolo priėmimą, buvo DF tarybos pirmininko ir išdininko Broniaus Juodelio metinės veiklos pranešimai ir finansinės apyskaitos, kurios visiems DF nariams buvo išsiuntinėtoms dar prieš suvažiavimą. Abu pranešimai skelbiami atskirai DF skiltyje.

Vyko DF investavimų apžvalgos pranešimas, kurį atliko „Salomon, Smith Barney“ investavimų firmos, kuri tvarko DF investavimus, brokeris

Vyriausias Draugo fondo garbės narys Antanas Juodvalkis priima metinio narių suvažiavimo balsavimo kortelę iš registracijos komisijos pirm. Antano Valavičiaus ir Algirdo Čepėno. Zigmą Degučio nuotr.

Draugo fondo narių metinį suvažiavimą spalio 5 d. sveikina „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Greta jos suvažiavimo prezidento sekretore Aldona Šmulskienė, pirmininkas Vaclovas Momkus ir tarybos pirm. Bronius Juodelis. Zigmą Degučio nuotr.

„Dainavos“ ansamblio koncertas vyks lapkričio 3 d. 12:30 val.p.p. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo saleje. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

Kanklininkų ansamblio „Gabijs“ (vad. Genė Razumienė) spalio 20 d., sekmadienį, po šv. Mišių kviečia visus į Pasaulio lietuvių centro didžiojo salę, į organizuojamus pietus-koncertą.

Pranas Domsaitis (1880-1965), vokiečių ir lietuvių kultūrų išaugintas menininkas, iki Antrojo pasaulinio karo Europoje buvo žinomas kaip Franz Domscheit, o po karo tapo vienu žymiausių Pietų Afrikos dailininkų kiek neįprasta afriekiečių pavarde Domsaitis. Anot dailės kritiko, P. Domsaitis kuryboje išvelgiamos sąsajos su ekspresionizmu, liaudiškos pasaulėjautos gavinamu religiniu mistiškumu ir ryšiu su liaudies menu. Spalio 26 d., seštadienį, 6 val.v. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte rengiamas šio žymiojo menininko parodos atidarymas. Bus demonstruojama Lietuvių fondo nupirktų darbų dalis – tapyba, grafika ir piešiniai, papildyti nematytais darbais. Paroda, kuri tęsis iki lapkričio 24 d., surengta Lietuvių fondo 40 metų veiklos sukakčiai paminėti.

Gytis Kavaliauskas. Jis pareiškė, kad konservatyvus DF investavimo deka per paskutinių metų investavimo nuosmukį iki 35 ir daugiau nuosmūčių, pagal Index 500, DF „portfolio“ nusmuko tik 9 nuosmūčius. Jis prognozavo investavimų pagerėjimą 2003 metais, jei pagerės JAV ekonominė būklė.

DF kontrolės komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis perskaitė kontrolės komisijos aktą, kuris visas bus paskelbtas DF skiltyje.

DF narių referendumui pateiktas 5 nuošimčių pagrindinio DF kapitalo panaudojimas metinei „Draugo“ paramai, kai nebeužtenka metinio investavimų pelno, sulaukė 89 nuošimčių narių pasisakymo už ir tik 11 nuošimčių narių pasisakymo prieš. Visi DF pranešimai ir 5 nuošimčių DF pagrindinio kapitalo panaudojimas buvo suvažiavimo priimti.

DF direktorių tarybos keturių narių rinkimai 2 metų kadencijai susilaukė dar niekad neturėto 8 kandidatų populiarumo. Balsų dauguma buvo išrinkti: dr. Ona Daugirdienė, Birutė Jasaitienė, Bronius

Marquette Parko BALFO skyrius vajeis proga spalio 20 d., sekmadienį, tuoj po 10:30 val.r. šv. Mišių šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje rengia kugelio pietus. Bus kavos ir pyragaičių bei dovanų paskirstymas.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa šaukia narių susirinkimą, kuris vyks š. m. spalio 19 d., šeštadienį, 3 val.p.p. šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje, Marquette Parke. Kviečiame visas nares dalyvauti. Bus kavutės.

„Seklyčioje“ spalio 16 d. 2 val.p.p. trečiadienio popietės programoje bus dainų popietė su muz. Vladu Saltonu. Išbandysime laimę „gėrybių šulinyje“, padraugausime ir pietausime. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Kun. K. Ambrasas, SJ, aukos šv. Mišių Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje spalio 20 d. 1 val.p.p. Ir toliau lietuviškos šv. Mišios čia bus kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį. Kviečiami visi apylinkių lietuviai.

KALĖDOS ARTĖJA

ATLANTIC
Express Corp.

Jūsų dovanos gimines ir artimuosius Lietuvoje pasieks Šv. Kalėdoms, jeigu kreipsitės į Atlantic Express Corp. iki Lapkričio mėn. 1 dienos.

Pats metas ruoštis šiai šventei! Jūsų siuntinys yra laukiamas Lietuvoje.

Tel: 1-800-775-SEND

2719 W. 71 St, Chicago, IL 60629, (773)-434-7919

8801 S. 78 th Ave, Bridgeview, IL 60455, (708)-599-9680

Juodelis ir Antanas Valavičius. Kandidatais liko (pagal eilę) Vytenis Lietuvninkas, Vytautas Germanas, Viktoras Jautokas ir Jonas Rugelis.

Balsų skaičiavimą atliko: Algirdas Čepėnas, Julius Lintakas ir Antanas Paužolis.

Suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos himnu. Suvažiavimo programa buvo atlikta per dvi valandas.

Nauji inaišai Draugo fonde

Su 200 dolerių: Donatas ir Marian Greb, garbės nariai, iš viso 3,005 dol., Piedmont, CA.

Juozas ir Danutė Doveiniai, garbės nariai, iš viso 3,000 dol., Clinton, MI.

Jonas ir Ona Gradinskai, garbės nariai, iš viso 2,000 dol., Chicago, IL.

Milda Šatienė, iš viso 200 dol., Westchester, IL.

Su 150 dolerių: Vytautas ir Stasė Mazeikiai, garbės nariai, iš viso 1,700 dol., Colbert, GA.

Ramunė Didius, garbės narė, iš viso 2,085 dol., Dana Point, CA.

Su 100 dolerių: Helen Schanel, garbės narė, iš viso 2,300 dol., Wood Dale, IL.

Teklė Bogušas, garbės narė, iš viso 1,400 dol., So. Boston, MA.

Juozas Pargauskas, garbės narys, iš viso 1,575 dol., Mississauga, Canada.

Konstancija Stasiulienė, garbės narė, iš viso 1,200 dol., Oak Lawn, IL.

Leokadija Pačkauskas, garbės narė, iš viso 1,800 dol., Leland, N.C.

Irena Mazurkiewicz, garbės narė, iš viso 1,600 dol., No. Riverside, IL.

Vytautas ir Ona Koliai, iš viso 900 dol., Palos Hills, IL.

Stasys Rudys, iš viso 300 dol., Uxbridge, MA.

Anelė Klemka, iš viso 100 dol., Otterville, Ont., Canada.

Vytas Petrulis, iš viso 350 dol., Livonia, MI.

Alfonas ir Regina Petrutis, iš viso 500 dol., W. Hyannisport, MA.

Albina ir Jonas Martinkus, iš viso 500 dol., St. Charles, IL.

Juozas Mačiulaitis, iš viso 300 dol., Sunny Hills, FL.

Su 50 dolerių: Juozas Žadeikis (55 dol.) iš viso 80 dol., Chicago, IL.

Julius Karsas, garbės na-

rys, iš viso 1,300 dol., Oak Lawn, IL.

Vita Valatka, iš viso 150 dol., Elmwood Park, IL.

Bernardas Gasparaitis, iš viso 50 dol., Tamarac, FL.

Dr. Birutė Petrulis, iš viso 150 dol., Daytona Beach, FL.

Aldona Jakševičienė, iš viso 120 dol., Ottawa, IL.

Juozas ir Diana Noreikos, iš viso 700 dol., Beverly Shores, IN.

Vaclovas Laukaitis, iš viso 550 dol., Baltimore, MD.

Aloyzas ir Ramutė Aidžiai, iš viso 700 dol., Bethesda, MD.

Kun. Zenonas Smilga, iš viso 250 dol., Fisher Island, NY.

Antanas Osteika, iš viso 400 dol., Warren, MI.

Enata Skrupskelis, iš viso 325 dol., Chicago, IL.

Janina ir Jonas Šalna, M.D., iš viso 650 dol., Lemont, IL.

Vladas Gilys, iš viso 450 dol., Sun City, CA.

Vaclovas ir Danutė Jakovickai, iš viso 650 dol., Palos Hills, IL.

Z. Zalsys, iš viso 50 dol., Hopewell J., NY.

Giedrė Stankūnienė, iš viso 50 dol., Cos Cob, CT.

Nijolė Užabalis, iš viso 50 dol., Chicago, IL.

Su 30 dolerių: Alfonsas Alkas, garbės narys, iš viso 1,410 dol., Tampa, FL.

Vytautas Gudaitis, iš viso 450 dol., Toronto, Ont., Canada.

Marija Šeduikis, iš viso 130 dol., Chicago, IL.

Su 25-20 dolerių: Sigutė Mikrut, iš viso 130 dol., Lake Bluff, IL.

Aldona Prapuolenytė, iš viso 810 dol., Putnam, CT.

Dalia Ivaška, iš viso 450 dol., N. Falmouth, MA.

Irene ir Vladas Kilius, iš viso 25 dol., Valley Stream, NY.

Eugenija Kolupailaitė, iš viso 675 dol., Chicago, IL.

Kun. Rapolas Krasauskas, iš viso 465 dol., Putnam, CT.

Jadvyga Povilaitienė, iš viso 20 dol., Omaha, NE.

Marija Arštikienė, iš viso 80 dol., N. Riverside, IL.

Stasys ir Mary Erlingis, iš viso 50 dol., Dearborn Hts., MI.

Jadvyga Paukštelienė, iš viso 40 dol., Oak Lawn, IL.

Danutė Svirskis, iš viso 20 dol., Brockton, MA.

Visiems nuosirdžiai dėkojame. Fondo išdininkas

• Amerikos lietuviai, kurie globoja apleistus Lietuvos vaikus; metinę paramą su dovana atsiuntę \$170 Verutė Ringutė, Chicago, IL. Pratešdami paramą kitiems metams po \$150 — metinę paramą vaikui atsiuntę: Šarūnas ir Birutė Taurai, Valparaiso, IN; Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL; John ir Irena Duchesneau, Indian Wells, CA; Apol Varnelis, Dowagiac, MI; R. ir Liucija Vedegiai, Western Springs, IL. Visiems aukotojams Lietuvos vaikų vardu dėkojame! Lietuvos našlaičių globos komitetas, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

• Almos fondas \$500 — Almos fondui siunčia Irena Kriaučiūnienė, Burr Ridge, IL. Birutės Jasaitienės Metų Moters pagerbimo proga, Frances Brundza, Bloomington, IN siunčia Almos fondui \$100. Almos ir Lietuvos vaikų vardu dėkojame! Aukos nurašomos nuo mokesčių Tax ID 36-4124191. Čekius rašyti Lithuanian Orphan Care, pažymint, kad skirta Almos fondui ir siųsti 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir invalidams vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojų: dr. Vita Valadkienė — \$240 tęsiant mergaitės metinę paramą, anonimas (M) \$100. Labai ačiū, „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“) 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. (847) 537-7949. TAX ID #36-3003339.

• A. a. Leokadijos Laukienės atminimą pagerbiant, jos sūnus Justas Laukys bei dukterė Dangira (Laukytė) Budrienė atsiuntė \$265 „Saulutei“, padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojų: D. Willing, J. Reivydienė, A. A. Elvikis, E. Jokubauskas, D. Ilginis, Z. Baltramonas, A. V. Reitneris, A. J. Bakaitis, S. V. Krumplis ir anonimas. „Saulutė“ dėkoja už aukas ir reiškia nuosirdžiai užuojautą a. a. Leokadijos Laukienės artimiesiems.

• A. a. Dariaus Gvido atminimą pagerbiant, jo žmona Jūra Gvidienė atsiuntė „Saulutei“ \$675, kuriuos suaukėjo: O. Budėdienė, M. Černiūtė, V. G. Damijonaičiai, A. V. Gaizčia, M. Jurcienė, H. M. Kabliauskai, M. Kusak, A. M. Lauraitis, V. V. Marchertai, A. R. Marchertai, V. R. Šakėnė, V. R. Sinkai, D. I. Tijiūnė, B. Trinkienė, G. L. Vėžiai, V. I. Virkau, A. J. Vosyliai. „Saulutė“ dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams Lietuvoje ir reiškia nuosirdžiai užuojautą a. a. Dariaus Gvido (Gvazdinskio) artimiesiems.

• A. a. Juzės Augaitienės atminimą pagerbdami, draugai ir giminės suaukėjo \$525 padėti Lithuanian Mercy Lift vykdyti medicininius projektus sergantiems ligoniams Lietuvoje. Aukojų: Romas Augaitis, Vita Girdvainienė, Aleksas ir Milita Lauraitis. Nuosirdžiausiai dėkojame aukotojams. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID # 36-3810893.

• A. a. James Garigan atminimą pagerbdami, Danutė Krivickas aukuoja \$30 padėti Lithuanian Mercy Lift vykdyti medicininius projektus sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

• A. a. Vyr. Sktn. Vytauto Skrinisko atminimą pagerbdami, Feliksas ir Janina Bobinai aukuoja \$100 kur juos paskyrė sergantiems vaikams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

• Danutė Juras atsiuntė \$200 auką, padėti Lithuanian Mercy Lift vykdyti medicininius projektus sergantiems ligoniams Lietuvoje. Dėkojame už auką. Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 6043. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.

• DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

• Namams pirkti paskolos duodamas mažais mėnesiniais įmokejimais ir preinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• Prieš užsisakydami paminklą aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuveje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip jau buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 773-233-6335.

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Advokatas

Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas

Jonas Gibaitis

Civilines ir

kriminalines bylas

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

E-mail: Gibaitis@aol.com

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.

Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago,

IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS

ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais

• Automobilio, namų ir ligos

draudimas atvykusiems iš

Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės

pas A. Lauriną, A. & L. Insurance

Agency, Balzeko muziejuje,

6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

60629. II aukas, tel. 773-581-4030.

• Baltic monuments, 1108

Amber Drive, Lmont, IL,

60438. Prie pat PL Centro.

Tel. 630-243-8446. Leonida